

Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

► **B****ΟΔΗΓΙΑ 92/43/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 21ης Μαΐου 1992

για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας

(ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Οδηγία 97/62/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 1997	L 305	42	8.11.1997
► <u>M2</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2003	L 284	1	31.10.2003
► <u>M3</u>	Οδηγία 2006/105/ΕΚ του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2006	L 363	368	20.12.2006
► <u>M4</u>	Οδηγία 2013/17/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013	L 158	193	10.6.2013

Τροποποιείται από:

► <u>A1</u>	Πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας (όπως προσαρμόστηκε από την απόφαση 95/1/ΕΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ του Συμβουλίου)	C 241 L 1	21 1	29.8.1994 1.1.1995
► <u>A2</u>	Πράξη περί των όρων προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση	L 236	33	23.9.2003

▼ B**ΟΔΗΓΙΑ 92/43/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ****της 21ης Μαΐου 1992****για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Π,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Εκτιμώντας:

ότι η διατήρηση, η προστασία και η βελτίωση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, αποτελούν ουσιαστικό στόχο γενικού ενδιαφέροντος του οποίου την επίτευξη επιδιώκει η Κοινότητα, όπως ορίζεται στο άρθρο 130 Π της συνθήκης·

ότι το πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα του περιβάλλοντος (1987-1992)⁽⁴⁾ προβλέπει μέτρα σχετικά με τη διατήρηση της φύσης και των φυσικών πόρων·

ότι η παρούσα οδηγία αυτή συμβάλλει στο γενικό στόχο μιας διαρκούς ανάπτυξης δεδομένου ότι ο κυριότερος σκοπός της είναι να ευνοήσει τη διατήρηση της βιοποικιλότητας λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιφερειακές απαιτήσεις· ότι η διατήρηση αυτής της βιοποικιλότητας ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να απαιτεί τη διατήρηση ή και την ενθάρρυνση ανθρώπινων δραστηριοτήτων·

ότι, στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών, οι φυσικοί οικότοποι υποβαθμίζονται συνεχώς και αυξάνεται ο αριθμός των άγριων ειδών που απειλούνται σοβαρά· ότι εφόσον οι απειλούμενοι οικότοποι και τα απειλούμενα είδη αποτελούν τμήμα της φυσικής κληρονομιάς της Κοινότητας και τα απειλούμενα στοιχεία είναι γενικά διασυννοριακής φύσεως, είναι αναγκαίο να ληφθούν σε κοινοτικό επίπεδο μέτρα για τη διατήρησή τους·

ότι, λαμβανομένων υπόψη των απειλών που υφίστανται ορισμένοι τύποι φυσικών οικοτόπων και ορισμένα είδη, είναι αναγκαίο να χαρακτηριστούν ως οικότοποι και είδη προτεραιότητας, ώστε να ληφθούν ταχέως μέτρα για τη διατήρησή τους·

(1) ΕΕ αριθ. C 247 της 21. 9. 1988, σ. 3 και ΕΕ αριθ. C 195 της 3. 8. 1990, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 75 της 20. 3. 1991, σ. 12.

(3) ΕΕ αριθ. C 31 της 6. 2. 1991, σ. 25.

(4) ΕΕ αριθ. C 328 της 7. 12. 1987, σ. 1.

▼ B

ότι προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποκατάσταση ή η διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος σε ικανοποιητικό επίπεδο, πρέπει να χαρακτηριστούν ειδικές ζώνες διατήρησης ώστε να υλοποιηθεί ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο, σύμφωνα με ένα καθορισμένο χρονοδιάγραμμα·

ότι όλες οι χαρακτηρισμένες ζώνες, συμπεριλαμβανομένων των ζωνών που έχουν ήδη ταξινομηθεί ή θα ταξινομηθούν στο μέλλον ως ειδικές ζώνες προστασίας δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979 περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών⁽¹⁾ πρέπει να ενσωματωθούν στο συγκροτημένο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο·

ότι, σε κάθε χαρακτηρισμένη ζώνη, θα πρέπει να εφαρμόζονται τα αναγκαία μέτρα σε σχέση με τους στόχους διατήρησης που έχουν οριστεί·

ότι οι τόποι που ενδέχεται να χαρακτηριστούν ως ειδικές ζώνες διατήρησης προτείνονται από τα κράτη μέλη αλλά ότι, ωστόσο, πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία που να επιτρέπει το χαρακτηρισμό, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ενός τόπου ο οποίος δεν έχει προταθεί από κράτος μέλος αλλά τον οποίον η Κοινότητα θεωρεί βασικής σημασίας, αντίστοιχα, για τη διατήρηση ή την επιβίωση ενός τύπου φυσικού οικοτόπου ή ενός είδους προτεραιότητας·

ότι κάθε σχέδιο ή πρόγραμμα που ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τους στόχους διατήρησης ενός τόπου που έχει χαρακτηρισθεί ή θα χαρακτηρισθεί στο μέλλον πρέπει να υπόκειται στην κατάλληλη εκτίμηση·

ότι αναγνωρίζεται πως η θέσπιση μέτρων που ευνοούν τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και ειδών προτεραιότητας κοινοτικού ενδιαφέροντος αποτελεί κοινή ευθύνη όλων των κρατών μελών· ότι αυτό ενδέχεται ωστόσο να προκαλέσει υπερβολική χρηματική επιβάρυνση ορισμένων κρατών μελών, λόγω, αφενός, της άνισης κατανομής αυτών των οικοτόπων και ειδών ανά την Κοινότητα και, αφετέρου, του γεγονότος ότι η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» περιορισμένη μόνον εφαρμογή μπορεί να έχει στη συγκεκριμένη περίπτωση διατήρησης της φύσεως·

ότι, ως εκ τούτου, συμφωνείται, πως για την εξαιρετική αυτή περίπτωση πρέπει να προβλεφθεί συνεισφορά με κοινοτική συγχρηματοδότηση, εντός των ορίων των πόρων που είναι διαθέσιμοι δυνάμει των αποφάσεων της Κοινότητας·

ότι θα πρέπει να ενθαρρυνθεί, στις πολιτικές χωροταξίας και ανάπτυξης, η διαχείριση των στοιχείων του τοπίου, που έχουν μείζονα σημασία για την άγρια χλωρίδα και πανίδα·

ότι θα πρέπει να εξασφαλιστεί η θέσπιση ενός συστήματος παρακολούθησης της κατάστασης διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και των ειδών, που αναφέρονται στην παρούσα οδηγία·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 103 της 25. 4. 1979, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 91/244/ΕΟΚ (ΕΕ αριθ. L 115 της 8. 5. 1991, σ. 41).

▼B

ότι, ως συμπλήρωμα της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ένα γενικό σύστημα προστασίας για ορισμένα είδη χλωρίδας και πανίδας· ότι θα πρέπει να προβλεφθούν μέτρα διαχείρισης για ορισμένα είδη, εφόσον αυτό δικαιολογείται από την κατάσταση διατήρησής τους, συμπεριλαμβανομένης της απαγόρευσης ορισμένων τρόπων σύλληψης ή θανάτωσης, και να προβλεφθεί παράλληλα η δυνατότητα παρεκκλίσεων υπό ορισμένες προϋποθέσεις·

ότι προκειμένου να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή θα καταρτίζει περιοδικά συγκεφαλαιωτική έκθεση που θα βασίζεται, μεταξύ άλλων, στις πληροφορίες που θα της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας·

ότι η βελτίωση των επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και ότι, συνεπώς, ενδείκνυται να ενθαρρυνθεί η απαιτούμενη έρευνα και οι σχετικές επιστημονικές εργασίες·

ότι η τεχνική και επιστημονική πρόοδος απαιτεί τη δυνατότητα προσαρμογής των παραρτημάτων· ότι θα πρέπει να προβλεφθεί μια διαδικασία τροποποίησης αυτών των παραρτημάτων από το Συμβούλιο·

ότι θα πρέπει να συσταθεί ρυθμιστική επιτροπή για να επικουρεί την Επιτροπή κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, ιδίως, κατά τη λήψη αποφάσεων για την κοινοτική συγχρηματοδότηση·

ότι θα πρέπει να προβλεφθούν συμπληρωματικά μέτρα που θα ρυθμίζουν την επανεισαγωγή ορισμένων ιθαγενών ειδών χλωρίδας και πανίδας καθώς και την ενδεχόμενη εισαγωγή μη ιθαγενών ειδών·

ότι η εκπαίδευση και η γενική ενημέρωση σχετικά με τους στόχους της παρούσας οδηγίας είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής της εφαρμογής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Ορισμοί

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- α) «διατήρηση»: ένα σύνολο μέτρων που απαιτούνται για να διατηρηθούν ή αποκατασταθούν οι φυσικοί οικότοποι και οι πληθυσμοί ειδών αγρίας χλωρίδας και πανίδας σε ικανοποιητική κατάσταση όπως ορίζεται στα στοιχεία ε) και θ)·
- β) «φυσικοί οικότοποι»: οι χερσαίες περιοχές ή υγρά τοπία που διακρίνονται χάριν στα βιολογικά και μη βιολογικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, είτε είναι εξ ολοκλήρου φυσικές είτε ημιφυσικές·

▼ B

γ) «φυσικοί οικοτόποι κοινοτικού ενδιαφέροντος»: οι οικοτόποι οι οποίοι στο έδαφος το οριζόμενο από το άρθρο 2:

i) διατρέχουν κίνδυνο να εξαφανισθούν από την περιοχή της φυσικής τους κατανομής

ή

ii) έχουν περιορισμένη περιοχή φυσικής κατανομής λόγω της μειώσεώς τους ή λόγω του ότι η περιοχή τους, εκ της φύσεώς της, είναι περιορισμένη

ή

▼ M3

iii) υπάρχοντα εξαιρετικά παραδείγματα τυπικών χαρακτηριστικών μιας ή περισσότερων από τις ακόλουθες εννέα βιογεωγραφικές περιοχές: Αλπική, Ατλαντική, Μαύρης Θάλασσας, Βόρεια, Ηπειρωτική, της Νήσου των Μακάρων, Μεσογειακή, Παννονική και Στεπική.

▼ B

Αυτοί οι τύποι οικοτόπων αναγράφονται ή είναι δυνατόν να αναγραφούν στο παράρτημα Γ·

δ) «τύποι φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας»: οι τύποι φυσικών οικοτόπων που διατρέχουν τον κίνδυνο να εξαφανιστούν από το οριζόμενο από το άρθρο 2 έδαφος, και για τη διατήρηση των οποίων η Κοινότητα φέρει ιδιαίτερη ευθύνη λόγω του μεγέθους του τμήματος της φυσικής κατανομής τους που περιλαμβάνεται στο οριζόμενο από το άρθρο 2 έδαφος. Αυτοί οι τύποι φυσικών οικοτόπων στους οποίους αποδίδεται προτεραιότητα σημειώνονται με αστερίσκο (*) στο παράρτημα Γ·

ε) «κατάσταση της διατήρησης ενός φυσικού οικοτόπου»: το αποτέλεσμα του συνόλου των παραγόντων που επιδρούν σε ένα φυσικό οικοτόπο, καθώς και στα χαρακτηριστικά είδη που βρίσκονται σε αυτόν και οι οποίοι παράγοντες μπορούν να αλλοιώσουν μακροπρόθεσμα την φυσική του κατανομή, τη δομή του και τις λειτουργίες του, καθώς και την μακροπρόθεσμη επιβίωση των χαρακτηριστικών ειδών του στο αναφερόμενο στο άρθρο 2 έδαφος.

Η «κατάσταση της διατήρησης» ενός φυσικού οικοτόπου θεωρείται «ικανοποιητική» όταν:

— η περιοχή της φυσικής κατανομής του και οι εκτάσεις που περιέχει μένουν σταθερές ή αυξάνονται και

— η δομή και οι ειδικές λειτουργίες που απαιτούνται για την μακροπρόθεσμη συντήρησή του υφίστανται και είναι δυνατόν να συνεχίσουν να υφίστανται κατά το προβλεπτό μέλλον και

— η κατάσταση της διατήρησης των χαρακτηριστικών ειδών κρίνεται ικανοποιητική κατά την έννοια του στοιχείου θ)·

στ) «οικότοπος ενός είδους»: περιβάλλον οριζόμενο από βιολογικούς και μη βιολογικούς χαρακτηριστικούς παράγοντες, στο οποίο ζει το είδος σε ένα από τα στάδια του βιολογικού του κύκλου·

▼ B

ζ) «είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος»: τα είδη τα οποία, στο έδαφος που αναφέρεται στο άρθρο 2:

- i) διατρέχουν κίνδυνο, εξαιρουμένων εκείνων η περιοχή φυσικής κατανομής των οποίων εκτείνεται οριακά μόνον στο προαναφερόμενο έδαφος και τα οποία δεν διατρέχουν κίνδυνο ούτε είναι ευπρόσβλητα στην περιοχή του δυτικού παλαιοαρκτικού ή
- ii) είναι ευπρόσβλητα, δηλαδή πιθανολογείται ότι στο προσεχές μέλλον ενδέχεται να περιληφθούν στην κατηγορία των ειδών που διατρέχουν κίνδυνο, εφόσον εξακολουθήσουν να υπάρχουν οι παράγοντες που δημιουργούν αυτόν τον κίνδυνο ή
- iii) είναι σπάνια, δηλαδή οι πληθυσμοί τους είναι ολιγάριθμοι και μολονότι δεν διατρέχουν επί του παρόντος κίνδυνο ούτε είναι ευπρόσβλητα, υπάρχει κίνδυνος να καταστούν. Τα είδη αυτά ευρίσκονται σε γεωγραφικές περιοχές μικρές ή αραιά διασκορπισμένες σε μία μεγαλύτερη έκταση ή
- iv) είναι ενδημικά και απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, λόγω της ιδιομορφίας του οικοτόπου τους ή/και των ενδεχομένων επιπτώσεων που μπορεί να έχει η εκμετάλλευσή τους στην κατάσταση της διατήρησής τους.

Τα είδη αυτά αναγράφονται ή θα ήταν δυνατό να αναγραφούν στο παράρτημα II ή/και IV ή V·

- η) «είδη προτεραιότητας»: τα είδη, που αναφέρονται στο στοιχείο ζ) σημείο i), για τη διατήρηση των οποίων η Κοινότητα φέρει ιδιαίτερη ευθύνη λόγω του μεγέθους του τμήματος της περιοχής της φυσικής τους κατανομής το οποίο περιλαμβάνεται στο αναφερόμενο στο άρθρο 2 έδαφος. Αυτά τα είδη προτεραιότητας [σημειώνονται με αστερίσκο (*)] στο παράρτημα II·
- θ) «κατάσταση διατήρησης ενός είδους»: το αποτέλεσμα του συνόλου των παραγόντων που, επιδρώντας στο οικείο είδος, είναι δυνατόν, να αλλιώσουν μακροπρόθεσμα την κατανομή και το μέγεθος των πληθυσμών του στο αναφερόμενο στο άρθρο 2 έδαφος.

Η «κατάσταση της διατήρησης» κρίνεται ως «ικανοποιητική» όταν:

- τα δεδομένα τα σχετικά με την πορεία των πληθυσμών του οικείου είδους δείχνουν ότι το είδος αυτό εξακολουθεί και μπορεί να εξακολουθεί μακροπρόθεσμα να αποτελεί ένα ζωτικό στοιχείο των φυσικών οικοτόπων στους οποίους ανήκει και

▼ B

- η περιοχή της φυσικής κατανομής του είδους αυτού δεν φθίνει ούτε υπάρχει κίνδυνος να μειωθεί κατά το προβλεπτό μέλλον και
  - υπάρχει και θα συνεχίσει πιθανόν να υπάρχει ένας οικοτόπος σε επαρκή έκταση ώστε οι πληθυσμοί του να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα·
- ι) «τόπος»: μια γεωγραφικά καθορισμένη περιοχή, η επιφάνεια της οποίας προσδιορίζεται σαφώς·
- ια) «τόπος κοινοτικής σημασίας»: ένας τόπος ο οποίος, στη βιογεωγραφική περιοχή ή στις βιογεωγραφικές περιοχές στις οποίες ανήκει, συνεισφέρει σημαντικά στη διατήρηση ή την αποκατάσταση ενός τύπου φυσικού οικοτόπου του παραρτήματος I ή ενός είδους του παραρτήματος II, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης και ο οποίος μπορεί επί πλέον να συνεισφέρει σημαντικά στη συνοχή της «Φύσης 2000» (Natura 2000) που αναφέρεται στο άρθρο 3 ή/και να συνεισφέρει σημαντικά στη συντήρηση της βιολογικής πολλαπλότητας στις συγκεκριμένες βιογεωγραφικές περιοχές.

Για τα ζωικά είδη που καταλαμβάνουν εκτετάμενα εδάφη, οι τόποι κοινοτικής σημασίας αντιστοιχούν στις τοποθεσίες, μέσα στην περιοχή της φυσικής κατανομής των ειδών αυτών, οι οποίες παρουσιάζουν τα ουσιώδη για τη ζωή και αναπαραγωγή τους φυσικά ή βιολογικά στοιχεία·

- ιβ) «ειδική ζώνη διατήρησης»: ένας τόπος κοινοτικής σημασίας ορισμένος από τα κράτη μέλη μέσω κανονιστικής, διοικητικής ή/και συμβατικής πράξης, στον οποίο εφαρμόζονται τα μέτρα διατήρησης που απαιτούνται για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών οικοτόπων ή/και των πληθυσμών των ειδών για τα οποία ορίστηκε ο τόπος·
- ιγ) «δείγμα»: οποιοδήποτε ζώο ή φυτό, ζωντανό ή νεκρό, των ειδών που απαριθμούνται στο παράρτημα IV και στο παράρτημα V, οποιοδήποτε μέρος ή προϊόν που προέρχεται από αυτά καθώς και κάθε άλλο εμπόρευμα που αποδεικνύεται ότι είναι μέρος ή προϊόν ζώων ή φυτών αυτών των ειδών βάσει συνοδευτικού εγγράφου, της συσκευασίας, του σήματος, της επισήμανσης ή άλλου στοιχείου·
- ιδ) «επιτροπή»: η επιτροπή που συνίσταται σύμφωνα με το άρθρο 20.

Άρθρο 2

1. Η παρούσα οδηγία σκοπό έχει να συμβάλει στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών όπου εφαρμόζεται η συνθήκη.

2. Τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία αποσκοπούν στη διασφάλιση της διατήρησης ή της αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των φυσικών οικοτόπων και των άγριων ειδών χλωρίδας και πανίδας κοινοτικού ενδιαφέροντος.

▼ B

3. Κατά τη λήψη μέτρων σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές απαιτήσεις, καθώς και οι περιφερειακές και τοπικές ιδιομορφίες.

Διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των ειδών

Άρθρο 3

1. Συνίσταται ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ειδικών ζωνών, επονομαζόμενο «Natura 2000». Το δίκτυο αυτό, που αποτελείται από τους τόπους όπου ευρίσκονται τύποι φυσικών οικοτόπων που εμφανίζονται στο παράρτημα I και τους οικοτόπους των ειδών που εμφανίζονται στο παράρτημα II, πρέπει να διασφαλίζει την διατήρηση ή, ενδεχομένως, την αποκατάσταση σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των τύπων φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των οικείων ειδών στην περιοχή της φυσικής κατανομής των ειδών αυτών.

Το δίκτυο «Natura 2000» περιλαμβάνει και τις ζώνες ειδικής προστασίας που έχουν ταξινομηθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ.

2. Κάθε κράτος μέλος συμβάλλει στη σύσταση του Natura 2000 ανάλογα με τα είδη φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων των ειδών τα οποία αναφέρει η παράγραφος 1, που υπάρχουν στο έδαφός του. Προς το σκοπό αυτό κάθε κράτος μέλος ορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 4, τόπους ως ειδικές ζώνες διατήρησης, λαμβάνοντας υπόψη τους σκοπούς που αναφέρει η παράγραφος 1.

3. Τα κράτη μέλη, στις περιπτώσεις που κρίνουν ότι τούτο απαιτείται, καταβάλλουν προσπάθειες να βελτιώσουν την οικολογική συνοχή του Natura 2000 χάρη στη διατήρηση και, ενδεχομένως, στην ανάπτυξη στοιχείων του τοπίου, πρωταρχικής σημασίας για την άγρια πανίδα και χλωρίδα, τα οποία αναφέρει το άρθρο 10.

Άρθρο 4

1. Κάθε κράτος μέλος, βασιζόμενο στα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα III (στάδιο 1) και στις σχετικές επιστημονικές πληροφορίες, προτείνει έναν κατάλογο τόπων, όπου υποδεικνύεται ποιοι τύποι φυσικών οικοτόπων από τους αναφερόμενους στο παράρτημα I και ποια τοπικά είδη από τα απαριθμούμενα στο παράρτημα II, απαντώνται στους εν λόγω τόπους. Για τα ζωικά είδη που καταλαμβάνουν εκτεταμένες εκτάσεις, οι εν λόγω τόποι συμπίπτουν με τους τόπους, τους περιλαμβανομένους στην περιοχή της φυσικής κατανομής αυτών των ειδών, οι οποίοι παρουσιάζουν τα ουσιώδη φυσικά ή βιολογικά στοιχεία για τη ζωή ή την αναπαραγωγή τους. Για τα υδρόβια είδη που καταλαμβάνουν εκτεταμένες περιοχές, αυτοί οι τόποι προτείνονται μόνον εάν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί σαφώς μια ζώνη που να παρουσιάζει τα ουσιώδη φυσικά ή βιολογικά στοιχεία για τη ζωή ή την αναπαραγωγή τους. Τα κράτη μέλη προτείνουν, ενδεχομένως, προσαρμογή του εν λόγω καταλόγου βάσει των αποτελεσμάτων της εποπτείας που αναφέρεται στο άρθρο 11.

Ο κατάλογος διαβιβάζεται στην Επιτροπή μέσα σε μια τριετία από τη γνωστοποίηση της παρούσας οδηγίας ταυτόχρονα με τις πληροφορίες για κάθε τόπο. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν ένα χάρτη του τόπου, την ονομασία του, τη θέση του, την έκτασή του, καθώς και τα δεδομένα που προκύπτουν από την εφαρμογή των κριτηρίων του παραρτήματος III (στάδιο 1) και παρέχονται βάσει ενός εντύπου που καταρτίζει η Επιτροπή με τη διαδικασία του άρθρου 21.

▼ B

2. Η Επιτροπή, βασιζόμενη στα κριτήρια του παραρτήματος III (στάδιο 2) και στα πλαίσια μιας από τις ► **M3** εννέα ◀ βιογεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στο στοιχείο γ) σημείο iii) του άρθρου 1 και του συνόλου του εδάφους που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1, καταρτίζει, σε συμφωνία με καθένα από τα κράτη μέλη και βάσει των καταλόγων των κρατών μελών, σχέδιο καταλόγου τόπων κοινοτικής σημασίας όπου καθίστανται πρόδηλοι οι τόποι στους οποίους απαντώνται ένας ή περισσότεροι τύποι φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή ένα ή περισσότερα είδη προτεραιότητας.

Τα κράτη μέλη των οποίων οι τόποι με τύπους φυσικών οικοτόπων και είδη που έχουν προτεραιότητα αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 5 % του εθνικού εδάφους, μπορούν, σε συμφωνία με την Επιτροπή, να ζητήσουν ελαστικότερη εφαρμογή των κριτηρίων που απαριθμούνται στο παράρτημα III (στάδιο 2) για την επιλογή του συνόλου των τόπων κοινοτικής σημασίας στο έδαφός τους.

Ο κατάλογος των τόπων των επιλεγμένων ως τόπων κοινοτικής σημασίας, στον οποίο καταδεικνύονται οι τόποι όπου απαντώνται ένας ή περισσότεροι τύποι φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή ένα ή περισσότερα είδη προτεραιότητας καταρτίζεται από την Επιτροπή με την διαδικασία του άρθρου 21.

3. Ο προβλεπόμενος στην παράγραφο 2 κατάλογος καταρτίζεται μέσα σε μια εξαιτία από την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας.

4. Όταν ένας τόπος κοινοτικής σημασίας, υπ' αυτή του την ιδιότητα, επιλέχθηκε δυνάμει της διαδικασίας της παραγράφου 2, το οικείο κράτος μέλος ορίζει τον εν λόγω τόπο ως ειδική ζώνη διατήρησης το ταχύτερο δυνατόν και, το αργότερο, μέσα σε μια εξαιτία, καθορίζοντας τις προτεραιότητες σε συνάρτηση με τη σημασία των τόπων για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, ενός τύπου φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος I ή ενός είδους του παραρτήματος II και για τη συνεκτικότητα του Natura 2000, καθώς και σε συνάρτηση με τους κινδύνους υποβάθμισης ή καταστροφής που επηρεάζουν τους εν λόγω τόπους.

5. Μόλις ένας τόπος εγγραφεί στον κατάλογο του τρίτου εδαφίου της δεύτερης παραγράφου, υπόκειται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 6.

Άρθρο 5

1. Σε έκτακτες περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή διαπιστώνει ότι ένας τόπος, στον οποίο υπάρχει τύπος φυσικού οικοτόπου ή είδος προτεραιότητας, δεν έχει περιληφθεί σε ένα εθνικό κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1, ενώ, βάσει προσφόρων και αξιοπίστων επιστημονικών πληροφοριών, φαίνεται απαραίτητη η διατήρηση του εν λόγω τύπου φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή η επιβίωση του εν λόγω είδους προτεραιότητας, κινείται μια διαδικασία διμερούς συνεννόησης μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και της Επιτροπής για να αντιπαραβληθούν τα επιστημονικά δεδομένα που χρησιμοποιήσαν τα δύο μέρη.

2. Αν η διαφορά δεν έχει επιλυθεί μέσα σε μία εξάμηνη περίοδο συνεννόησης, η Επιτροπή διαβιβάζει στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με την επιλογή του εν λόγω τόπου ως τόπου κοινοτικής σημασίας.

3. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία εντός τριμήνου από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.

▼B

4. Κατά την περίοδο συνεννόησης και εν αναμονή της απόφασης του Συμβουλίου, ο οικείος τόπος υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 2.

Άρθρο 6

1. Για τις ειδικές ζώνες διατήρησης, τα κράτη μέλη καθορίζουν τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που ενδεχομένως συνεπάγονται ειδικά ενδεδειγμένα σχέδια διαχείρισης ή ενσωματωμένα σε άλλα σχέδια διευθέτησης και τα δέοντα κανονιστικά, διοικητικά ή συμβατικά μέτρα που ανταποκρίνονται στις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος I και των ειδών του παραρτήματος II, τα οποία απαντώνται στους τόπους.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε στις ειδικές ζώνες διατήρησης να αποφεύγεται η υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων και των οικοτόπων ειδών, καθώς και οι ενοχλήσεις που έχουν επιπτώσεις στα είδη για τα οποία οι ζώνες έχουν οριστεί, εφόσον οι ενοχλήσεις αυτές θα μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις σημαντικές όσον αφορά τους στόχους της παρούσας οδηγίας.

3. Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβιάσει την ακεραιότητα του τόπου περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη.

4. Εάν, παρά τα αρνητικά συμπεράσματα της εκτίμησης των επιπτώσεων και ελλείψει εναλλακτικών λύσεων, ένα σχέδιο πρέπει να πραγματοποιηθεί για άλλους επιτακτικούς λόγους σημαντικού δημοσίου συμφέροντος, περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε αναγκαίο αντισταθμιστικό μέτρο ώστε να εξασφαλισθεί η προστασία της συνολικής συνοχής του Natura 2000. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που έλαβε.

Όταν ο τόπος περί του οποίου πρόκειται είναι τόπος όπου ευρίσκονται ένας τύπος φυσικού οικοτόπου προτεραιότητας ή/και ένα είδος προτεραιότητας, είναι δυνατόν να προβληθούν μόνον επιχειρήματα σχετικά με την υγεία ανθρώπων και τη δημόσια ασφάλεια ή σχετικά με θετικές συνέπειες πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον, ή, κατόπιν γνωμοδότησεως της Επιτροπής, άλλοι επιτακτικοί σημαντικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος.

Άρθρο 7

Οι υποχρεώσεις που πηγάζουν από τις παραγράφους 2, 3 και 4 του άρθρου 6 της παρούσας οδηγίας αντικαθιστούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την πρώτη πρόταση της παραγράφου 4 του άρθρου 4 της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, όσον αφορά τις ζώνες που χαρακτηρίστηκαν δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 4 ή αναγνωρίστηκαν με ανάλογο τρόπο δυνάμει της παραγράφου 2 του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας, τούτο δε από την ημερομηνία θέσης σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας ή από την ημερομηνία της ταξινόμησης ή της αναγνώρισης εκ μέρους ενός κράτους μέλους δυνάμει της οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, εφόσον αυτή είναι μεταγενέστερη.

Άρθρο 8

1. Παράλληλα με τις προτάσεις τους για τους τόπους οι οποίοι μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ειδικές ζώνες προστασίας που φιλοξενούν τύπους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή/και είδη προτεραιότητας, τα κράτη μέλη αποστέλλουν, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή τις εκτιμήσεις τους σχετικά με τα ποσά που κρίνουν αναγκαία στα πλαίσια της κοινοτικής συγχρηματοδότησης προκειμένου να μπορέσουν να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το άρθρο 6 παράγραφος 1.

2. Σε συμφωνία με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, η Επιτροπή προσδιορίζει, όσον αφορά τους τόπους κοινοτικής σημασίας για τους οποίους ζητείται συγχρηματοδότηση, τα απαραίτητα για τη διατήρηση ή επαναφορά σε ικανοποιητική κατάσταση προστασίας των τύπων φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας και ειδών προτεραιότητας στους οικείους τόπους, καθώς και το συνολικό κόστος που συνεπάγονται τα μέτρα αυτά.

3. Η Επιτροπή, σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, εκτιμά το αναγκαίο ποσό της χρηματοδότησης — περιλαμβανομένης της συγχρηματοδότησης — που απαιτείται για την εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 2, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη συγκέντρωση στο έδαφος του κράτους μέλους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή/και ειδών προτεραιότητας και τις σχετικές επιβαρύνσεις που συνεπάγονται για κάθε κράτος μέλος τα απαιτούμενα μέτρα.

4. Σύμφωνα με την εκτίμηση που αναφέρεται στις παραγράφους 2 και 3, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τους διαθέσιμους δυνάμει των συναφών κοινοτικών πράξεων χρηματοδοτικούς πόρους και ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21, θεσπίζει πλαίσιο δράσης προτεραιότητας με συγχρηματοδοτούμενα μέτρα τα οποία λαμβάνονται εφόσον η συγκεκριμένη τοποθεσία έχει χαρακτηριστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 4.

5. Τα μέτρα που δεν περιελήφθησαν στο πλαίσιο δράσης λόγω ελλείψεως επαρκών πόρων καθώς και εκείνα που έχουν περιληφθεί στο εν λόγω πλαίσιο δράσης αλλά δεν έχουν λάβει την αναγκαία συγχρηματοδότηση ή συγχρηματοδοτήθηκαν εν μέρει μόνον, επανεξετάζονται, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 21, στα πλαίσια του διετούς απολογισμού του προγράμματος δράσης και η λήψη τους μπορεί, στο μεταξύ να αναβληθεί από τα κράτη μέλη μέχρις ότου γίνει ο απολογισμός αυτός. Για τον εν λόγω απολογισμό λαμβάνεται δεόντως υπόψη η νέα κατάσταση της συγκεκριμένης τοποθεσίας.

6. Στις ζώνες όπου τα εξαρτώμενα από συγχρηματοδότηση μέτρα αναβάλλονται, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τη λήψη οποιουδήποτε νέου μέτρου που ενδέχεται να επιδεινώσει την κατάσταση των ζωνών αυτών.

Άρθρο 9

Η Επιτροπή, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 19, θα προβαίνει κατά περιόδους σε εκτίμηση της συμβολής του Natura 2000 στην πραγματοποίηση των στόχων που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3. Κατ' αυτή την εκτίμηση είναι δυνατόν να εξετάζεται ο αποχαρακτηρισμός μιας ειδικής ζώνης προστασίας, όταν η φυσική εξέλιξη, διαπιστούμενη χάρη στην εποπτεία που προβλέπεται στο άρθρο 11, το δικαιολογεί.

▼ B*Άρθρο 10*

Τα κράτη μέλη, όταν το κρίνουν αναγκαίο, στα πλαίσια των εθνικών πολιτικών διευθέτησης και ανάπτυξης του εδάφους, και ειδικότερα για να καταστήσουν το δίκτυο Natura 2000 συνεκτικότερο οικολογικά, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθήσουν τη διαχείριση στοιχείων του τοπίου στα οποία αποδίδεται πρωταρχική σημασία για την άγρια πανίδα και χλωρίδα.

Πρόκειται για εκείνα τα στοιχεία τα οποία, λόγω της γραμμικής και συνεχούς δομής τους (όπως είναι τα υδάτινα ρεύματα και οι όχθες τους ή τα παραδοσιακά συστήματα προσδιορισμού των ορίων των αγρών) ή του συνδετικού ρόλου τους (όπως είναι τα τενάγη ή τα άλση), είναι απαραίτητα για τη μετανάστευση, τη γεωγραφική κατανομή και τη γενετική ανταλλαγή αγρίων ειδών.

Άρθρο 11

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εποπτεία της κατάστασης της διατήρησης των ειδών και των οικοτόπων που αναφέρει το άρθρο 2, λαμβάνοντας υπόψη τους κυρίως τους τύπους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας και τα είδη προτεραιότητας.

Προστασία των ειδών*Άρθρο 12*

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να θεσπισθεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας των ζωικών ειδών που αναφέρονται στο σημείο α) του παραρτήματος IV, στην περιοχή φυσικής κατανομής τους, που να απαγορεύει:

- α) κάθε μορφή σύλληψης ή θανάτωσης, εκ προθέσεως, δειγμάτων αυτών των ειδών λαμβανομένων στη φύση·
- β) να παρενοχλούνται εκ προθέσεως τα εν λόγω είδη, ιδίως κατά την περίοδο αναπαραγωγής, την περίοδο κατά την οποία τα νεογνά εξαρτώνται από τη μητέρα, τη χειμερία νάρκη και τη μετανάστευση·
- γ) την εκ προθέσεως καταστροφή ή τη συλλογή των αυγών στο φυσικό περιβάλλον·
- δ) τη βλάβη ή καταστροφή των τόπων αναπαραγωγής ή των τόπων ανάπαυσης.

2. Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την κατοχή, τη μεταφορά, την πώληση, ή την ανταλλαγή και την προσφορά προς πώληση ή ανταλλαγή των δειγμάτων των ειδών που έχουν συλληφθεί στο φυσικό περιβάλλον, εκτός εκείνων που συλλέγησαν νομίμως πριν από τη θέση σε εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

3. Οι απαγορεύσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β) και στην παράγραφο 2 εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της ζωής των ζώων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

▼B

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν ένα σύστημα συνεχούς παρακολούθησης των τυχαίων συλλήψεων ή θανατώσεων των ειδών της πανίδας που απαριθμούνται στο σημείο α) του παραρτήματος IV. Βάσει των πληροφοριών που συγκεντρώνονται, τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τις απαιτούμενες περαιτέρω έρευνες ή μέτρα διατήρησης ώστε να διασφαλισθεί ότι οι τυχαίες συλλήψεις ή θανατώσεις δεν θα έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα εν λόγω είδη.

Άρθρο 13

1. Τα κράτη μέλη εκδίδουν τις απαιτούμενες διατάξεις ώστε να θεσπισθεί ένα καθεστώς αυστηρής προστασίας των φυτικών ειδών που αναφέρονται στο σημείο β) του παραρτήματος IV, που να απαγορεύει:

- α) την εκ προθέσεως αποκομιδή καθώς και τη συλλογή, κοπή, εκρίζωση ή καταστροφή δειγμάτων των εν λόγω ειδών, στην περιοχή φυσικής κατανομής τους·
- β) την κατοχή, μεταφορά, εμπορία ή ανταλλαγή και προσφορά για εμπορικούς σκοπούς δειγμάτων των εν λόγω ειδών, που έχουν συλλεγεί από το φυσικό περιβάλλον, εκτός εκείνων που έχουν συλλεγεί νομίμως πριν αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η παρούσα οδηγία.

2. Οι απαγορεύσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) της παραγράφου 1 ισχύουν για όλα τα στάδια του βιολογικού κύκλου των φυτών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 14

1. Τα κράτη μέλη, όταν βάσει της εποπτείας που προβλέπει το άρθρο 11, το κρίνουν αναγκαίο, εκδίδουν μέτρα ώστε τα δείγματα των ειδών της αγρίας πανίδας και χλωρίδας που αναφέρονται στο παράρτημα V, που λαμβάνονται από τη φύση, καθώς και η εκμετάλλευσή τους, να μην αντιβαίνουν προς τη διατήρησή τους σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης.

2. Όταν τα εν λόγω μέτρα κρίνονται αναγκαία, πρέπει να συνεπάγονται τη συνέχιση της εποπτείας που προβλέπεται στο άρθρο 11. Μπορούν επιπλέον να περιέχουν μεταξύ άλλων:

- κανόνες για την πρόσβαση σε συγκεκριμένους τομείς,
- την προσωρινή ή τοπική απαγόρευση της λήψεως δειγμάτων από το φυσικό περιβάλλον και της εκμετάλλευσης ορισμένων πληθυσμών,
- την υπαγωγή σε κανόνες των περιόδων ή/και των τρόπων λήψεως των δειγμάτων,
- την υπαγωγή της λήψεως των δειγμάτων σε κυνηγητικούς ή αλιευτικούς κανόνες ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διατήρηση των οικείων ειδών,
- τη θέσπιση ενός συστήματος αδειών για τη λήψη δειγμάτων ή ποσοτώσεων,
- την υπαγωγή σε κανόνες της αγοράς, της πώλησης, της διάθεσης προς πώληση, της κατοχής ή της μεταφοράς με σκοπό την πώληση δειγμάτων,
- την εκτροφή ζωικών ειδών υπό αιχμαλωσία, καθώς και την τεχνητή αναπαραγωγή φυτικών ειδών, υπό συνθήκες αυστηρά ελεγχόμενες, ώστε να μειώνεται η λήψη δειγμάτων από το φυσικό περιβάλλον,
- την αποτίμηση του αποτελέσματος των εκδιδόμενων μέτρων.

▼ B*Άρθρο 15*

Όσον αφορά τη σύλληψη ή τη θανάτωση των ειδών άγριας πανίδας των απαριθμωμένων στο σημείο α) του παραρτήματος V, όταν εφαρμόζονται παρεκκλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 16 για την λήψη δειγμάτων, τη σύλληψη ή τη θανάτωση των ειδών που απαριθμούνται στο σημείο α) του παραρτήματος IV, τα κράτη μέλη απαγορεύουν τη χρησιμοποίηση όλων των μη επιλεκτικών μέσων που είναι δυνατόν να προκαλέσουν τοπικά την εξαφάνιση ή να διαταράξουν σοβαρά την ησυχία των πληθυσμών ενός είδους, και ειδικότερα:

- α) τη χρήση μέσων σύλληψης και θανάτωσης που απαριθμούνται στο στοιχείο α) του παραρτήματος VI·
- β) κάθε μορφή σύλληψης και θανάτωσης από τα μέσα μεταφοράς που αναφέρονται στο στοιχείο β) του παραρτήματος VI.

Άρθρο 16

1. Τα κράτη μέλη, υπό τον όρο ότι δεν υπάρχει άλλη αποτελεσματική λύση και ότι η παρέκκλιση δεν παραβιάζει τη διατήρηση, σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, των πληθυσμών των συγκεκριμένων ειδών στην περιοχή της φυσικής του κατανομής, μπορούν να παρεκκλίνουν από τις διατάξεις των άρθρων 12, 13, 14 και 15 στοιχεία α) και β):

- α) για να προστατεύσουν την άγρια πανίδα και χλωρίδα και να διατηρήσουν τους φυσικούς οικοτόπους·
- β) για να προλάβουν σοβαρές ζημιές, ιδίως των καλλιεργειών, της κτηνοτροφίας, των δασών, των πληθυσμών ιχθύων και των υδάτων και ιδιοκτησιών άλλης μορφής·
- γ) για λόγους δημόσιας υγείας και ασφαλείας ή για άλλους επιτακτικούς λόγους προέχοντος δημοσίου συμφέροντος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν λόγων κοινωνικού ή οικονομικού χαρακτήρα και ευεργετικών συνεπειών πρωταρχικής σημασίας για το περιβάλλον·
- δ) για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς λόγους, για λόγους αποκατάστασης πληθυσμών και επανεισαγωγής των εν λόγω ειδών και για επιχειρήσεις αναπαραγωγής που απαιτούνται για τους σκοπούς αυτούς, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής αναπαραγωγής των φυτών·
- ε) για να επιτρέψουν, υπό όρους αυστηρά ελεγχόμενους, την επιλεκτική και ποσοτικά περιορισμένη σύλληψη ή κράτηση περιορισμένου αριθμού, προσδιορισμένου από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, μερικών δειγμάτων των ειδών που αναφέρει το παράρτημα IV.

2. Τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Επιτροπή κάθε δύο χρόνια μια έκθεση, συντεταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα που καταρτίζει η επιτροπή, για τις παρεκκλίσεις που παραχωρήθηκαν δυνάμει της παραγράφου 1. Η Επιτροπή ανακοινώνει τη γνώμη της για αυτές τις παρεκκλίσεις μέσα σε δώδεκα μήνες το πολύ από την παραλαβή των εκθέσεων και ενημερώνει την επιτροπή.

▼B

3. Οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν:
- α) τα είδη τα οποία αφορούν οι παρεκκλίσεις και τους λόγους της παρέκκλισης, περιλαμβανομένης της φύσεως του κινδύνου, ενδεχομένου δε και τις εναλλακτικές λύσεις που δεν έγιναν δεκτές και τα επιστημονικά δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν·
  - β) τα μέσα, τα συστήματα ή τις μεθόδους σύλληψης ή θανάτωσης ζωικών ειδών που επιτράπησαν και τους λόγους της χρησιμοποίησής τους·
  - γ) το χρόνο και τον τόπο παροχής αυτών των παρεκκλίσεων·
  - δ) την αρχή την αρμόδια να δηλώνει και να ελέγχει ότι οι απαιτούμενοι όροι τηρούνται και να αποφασίζει ποια μέσα, δομές και μέθοδοι επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν, μέσα σε ποια όρια και από ποιες υπηρεσίες και ποιοι είναι οι επιφορτισμένοι με την εκτέλεση·
  - ε) τα χρησιμοποιούμενα μέτρα ελέγχου και τα αποτελέσματά τους.

Ενημέρωση*Άρθρο 17*

1. Κάθε έξι χρόνια από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 23, τα κράτη μέλη συντάσσουν μια έκθεση για την εφαρμογή των διατάξεων που εκδίδονται στα πλαίσια της παρούσας οδηγίας. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει ιδίως πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα διατήρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, καθώς και την εκτίμηση των επιπτώσεων αυτών των μέτρων στην κατάσταση διατήρησης των τύπων οικοτόπων που αναφέρει το παράρτημα Ι και των ειδών που αναφέρει το παράρτημα ΙΙ και τα κυριότερα αποτελέσματα της εποπτείας που προβλέπει το άρθρο 11. Η έκθεση αυτή, που συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα έκθεσης που εκπονεί η επιτροπή, διαβιβάζεται στην Επιτροπή και γνωστοποιείται στο κοινό.

2. Η Επιτροπή συντάσσει μια συνολική έκθεση, βασιζόμενη στις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει μια πρόσφορη αποτίμηση της προόδου που έχει σημειωθεί και ειδικότερα της συμβολής του Natura 2000 στην επίτευξη των στόχων που ορίζει το άρθρο 3. Σε κάθε κράτος μέλος αποστέλλεται προς επαλήθευση από τις αρμόδιες αρχές του, το μέρος του σχεδίου της έκθεσης που αφορά τις πληροφορίες που αυτό το κράτος διαβίβασε. Το τελικό κείμενο της έκθεσης, αφού υποβληθεί στην επιτροπή, δημοσιεύεται από την Επιτροπή, μέσα σε δύο χρόνια το πολύ από τότε που παρελήφθησαν οι εκθέσεις της παραγράφου 1 και διαβιβάζεται στα κράτη μέλη, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

▼ B

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επισημαίνουν τις ζώνες, που έχουν χαρακτηριστεί δυνάμει της παρούσας οδηγίας, με τις κοινοτικές πινακίδες που προπαρασκευάζει για το σκοπό αυτό η επιτροπή.

Έρευνα*Άρθρο 18*

1. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή προωθούν την έρευνα και τις επιστημονικές δραστηριότητες τις απαιτούμενες για την επίτευξη των στόχων που ορίζει το άρθρο 2 και την υποχρέωση που αναφέρει το άρθρο 11. Τα κράτη μέλη προβαίνουν σε ανταλλαγή πληροφοριών για να διασφαλίσουν τον αποτελεσματικό συντονισμό της έρευνας που πραγματοποιείται σε επίπεδο κρατών μελών και σε κοινοτικό επίπεδο.

2. Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται στις επιστημονικές δραστηριότητες που απαιτούνται για την εφαρμογή των άρθρων 4 και 10, παρέχονται δε κίνητρα για τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε θέματα έρευνας.

Διαδικασία τροποποίησης των παραρτημάτων*Άρθρο 19*

Οι τροποποιήσεις που απαιτούνται για την προσαρμογή των παραρτημάτων I, II, III, V και VI στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο, θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής.

Οι τροποποιήσεις που απαιτούνται για την προσαρμογή του παραρτήματος IV στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο θεσπίζονται από το Συμβούλιο με ομοφωνία κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής.

Επιτροπή**▼ M2***Άρθρο 20*

Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

Άρθρο 21

1. Στις περιπτώσεις που γίνεται αναφορά στο παρόν άρθρο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/EK ⁽¹⁾, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης.

Η περίοδος που προβλέπεται από το άρθρο 5, παράγραφος 6, της απόφασης 1999/468/EK ορίζεται σε τρεις μήνες.

2. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό.

⁽¹⁾ Απόφαση 1999/468/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή (EE L 184 της 17.7.1999, σ. 23).

▼B**Συμπληρωματικές διατάξεις***Άρθρο 22*

Κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη:

- α) εξετάζουν κατά πόσο είναι σκόπιμο να επανεισάγουν τοπικά είδη, που αναφέρονται στο παράρτημα IV, στο έδαφός τους, εάν το μέτρο αυτό μπορεί να συμβάλει στη διατήρησή τους, εφόσον βεβαίως από έρευνα που έχει διεξαχθεί βάσει και της πείρας που έχει κτηθεί σε άλλα κράτη μέλη ή αλλού, προκύπτει ότι η επανεισαγωγή αυτή συμβάλλει αποτελεσματικά στην αποκατάσταση αυτών των ειδών σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης, και εφόσον πριν από την επανεισαγωγή διεξαχθούν οι δέουσες διαβουλεύσεις με το ενδιαφερόμενο κοινό·
- β) μεριμνούν ώστε η ηθελημένη εισαγωγή ενός μη τοπικού είδους στο φυσικό περιβάλλον να ρυθμίζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη παραβιάζει καθόλου τους φυσικούς οικοτόπους στην περιοχή της φυσικής τους κατανομής ούτε την τοπική άγρια πανίδα και χλωρίδα, όποτε δε το κρίνουν αναγκαίο, απαγορεύουν την εν λόγω εισαγωγή. Τα αποτελέσματα των μελετών εκτίμησης ανακοινώνονται στην Επιτροπή προς ενημέρωση·
- γ) προωθούν την εκπαίδευση και τη γενική ενημέρωση σχετικά με την ανάγκη προστασίας των ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας και διατηρήσεως των οικοτόπων τους καθώς και των φυσικών οικοτόπων.

Τελικές διατάξεις*Άρθρο 23*

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία εντός δύο ετών από την κοινοποίησή της. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.
2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία, ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομερείς διατάξεις αυτής της αναφοράς εκδίδονται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που εκδίδουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 24

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

▼ **M4**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΤΥΠΟΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙ ΤΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ
ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΩΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ**

Ερμηνεία

Οδηγίες για την ερμηνεία των τύπων οικοτόπων δίδονται στο «Εγχειρίδιο Ερμηνείας Οικοτόπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» όπως έχει εγκριθεί από την επιτροπή του άρθρου 20 («επιτροπή οικοτόπων») και δημοσιευθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (*).

Ο κωδικός του τύπου οικοτόπου αντιστοιχεί στον κωδικό του Natura 2000.

Ο αστερίσκος «*» υποδηλώνει τύπους οικοτόπων προτεραιότητας.

1. ΠΑΡΑΚΤΙΟΙ ΚΑΙ ΑΛΟΦΥΤΙΚΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

11. **Θαλάσσια ύδατα και περιοχές στις οποίες εκδηλώνεται παλίρροια**

1110 Αμμοσύρτεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους

1120 * Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonium oceanicae*)

1130 Ποταμόκολποι (εκβολές ποταμών)

1140 Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμπωτη

1150 * Παράκτιες λιμνοθάλασσες

1160 Αβαθείς κολπίσκοι και κόλποι

1170 Ύφαλοι

1180 Υποθαλάσσιοι σχηματισμοί δημιουργούμενοι από εκπομπές αερίων

12. **Απόκρημνες βραχώδεις ακτές και παραλίες με κροκάλες**

1210 Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης

1220 Πολυετής βλάστηση ακτών με κροκάλες

1230 Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στον Ατλαντικό και την Βαλτική

1240 Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά *Limonium* spp.

1250 Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στις Νήσους των Μακάρων

13. **Έλη και αλίπεδα και ενδοχωρικά παράκτια του Ατλαντικού**

1310 Πρωτογενής βλάστηση με *Salicornia* και άλλα μονοετή είδη των λασπωδών και αμμωδών ζωνών

1320 Λειμώνες με θαλάσσια *Spartina* (*Spartinion maritimae*)

1330 Αλίπεδα του Ατλαντικού (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)

1340 * Αλίπεδα της ενδοχώρας

14. **Μεσογειακά και θερμοατλαντικά παραθαλάσσια έλη και αλίπεδα**

1410 Μεσογειακά αλίπεδα (*Juncetalia maritimi*)

1420 Μεσογειακές και θερμοατλαντικές αλόφιλες λόχμες (*Sarcocornetea fruticosi*)

(*) «Ερμηνευτικό εγχειρίδιο οικοτόπων Ευρωπαϊκής Ένωσης», έκδοση EUR 15/2, που εκπονήθηκε από την επιτροπή οικοτόπων στις 4 Οκτωβρίου 1999 και «Τροποποιήσεις στο “Ερμηνευτικό εγχειρίδιο οικοτόπων Ευρωπαϊκής Ένωσης” ενόψει της διεύρυνσης της ΕΕ» (Hab. 01/11b-rev. 1), που υιοθετήθηκαν από την επιτροπή οικοτόπων στις 24 Απριλίου 2002 κατόπιν γραπτής διαβούλευσης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση για το Περιβάλλον.

▼ **M4**

- 1430 Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (*Pegano-Salsoletea*)
15. **Στέπες της ενδοχώρας όπου διαβιούν αλόφιλοι και γυψόφιλοι οργανισμοί**
- 1510 * Μεσογειακές αλατούχες στέπες (*Limonietalia*)
- 1520 * Γυψούχες ιβηρικές στέπες (*Gypsophiletalia*)
- 1530 * Παννονικές αλατούχες στέπες και αλατούχα έλη
16. **Αρχιπέλαγος, ακτές και αναδυόμενες επιφάνειες της βόρειας Βαλτικής**
- 1610 Νήσοι esker της Βαλτικής με βλάστηση αμμωδών, βραχωδών ή χαλκωδών παραλίων και υποπαράλια βλάστηση
- 1620 Νησίδες και μικρές νήσοι της βόρειας Βαλτικής
- 1630 * Παράκτιοι λειμώνες της βόρειας Βαλτικής
- 1640 Αμμώδεις παραλίες με πολυετή βλάστηση της Βόρειας Βαλτικής
- 1650 Στενοί κολπίσκοι (μυχοί) της βόρειας Βαλτικής

2. ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΧΩΡΙΚΕΣ ΘΙΝΕΣ

21. **Παράκτιες θίνες των ακτών του Ατλαντικού, της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής**
- 2110 Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες
- 2120 Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με *Ammophila arenaria* («λευκές θίνες»)
- 2130 * Σταθερές παράκτιες θίνες με ποώδη βλάστηση («γκρίζες θίνες»)
- 2140 * Απασβεστωμένες σταθερές θίνες με *Empetrum nigrum*
- 2150 * Απασβεστωμένες σταθερές θίνες του Ατλαντικού (*Calluno-Ulicetea*)
- 2160 Θίνες με *Hippophaë rhamnoides*
- 2170 Θίνες με *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
- 2180 Θίνες με πυκνή βλάστηση της ατλαντικής, ηπειρωτικής και βόρειας περιοχής
- 2190 Υγρές κοιλότητες μεταξύ των θινών
- 21A0 Machairs (* στην Ιρλανδία)
22. **Παράκτιες θίνες των ακτών της Μεσογείου**
- 2210 Σταθερές θίνες των παραλίων με *Crucianellion maritimae*
- 2220 Θίνες με *Euphorbia terracina*
- 2230 Θίνες με λειμώνες με *Malcolmietalia*
- 2240 Θίνες με λειμώνες με *Brachypodietalia* και μονοετή φυτά
- 2250 * Θίνες των παραλίων με *Juniperus* spp.
- 2260 Θίνες με βλάστηση σκληρόφυλλων θάμνων *Cisto-Lavenduletalia*
- 2270 * Θίνες με δάση από *Pinus pinea* και/ή *Pinus pinaster*

▼ **M4**

23. **Ενδοχωρικές θίνες, παλαιές και απασβεστομένες**
- 2310 Θίνες με ψαμμώδεις χερσότοπους όπου φύονται *Calluna* και *Genista*
- 2320 Θίνες με ψαμμώδεις χερσότοπους όπου φύονται *Calluna* και *Empetrum nigrum*
- 2330 Ενδοχωρικές θίνες με ανοικτούς λειμώνες όπου φύονται *Corynephorus* και *Agrostis*
- 2340 * Παννονικές ενδοχωρικές θίνες

3. ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

31. **Στάσιμα ύδατα**
- 3110 Ολιγοτροφικά ύδατα, με πολύ μικρή περιεκτικότητα σε ανόργανα άλατα, των αμμωδών πεδιάδων (*Littorelletalia uniflorae*)
- 3120 Ολιγοτροφικά ύδατα που περιέχουν πολύ περιορισμένα ορυκτά, κατά κανόνα σε αμμώδη εδάφη της δυτικής Μεσογείου με *Isoetes* spp.
- 3130 Στάσιμα, ολιγοτροφικά έως μεσοτροφικά ύδατα με βλάστηση *Littorelletea uniflorae* και/ή *Isoëto-Nanojuncetea*
- 3140 Σκληρά ολιγο-μεσοτροφικά ύδατα με βενθική βλάστηση χαροειδών σχηματισμών με *Chara* spp.
- 3150 Ευτροφικές φυσικές λίμνες με βλάστηση τύπου *Magnopotamion* ή *Hydrocharition*
- 3160 Φυσικές δυστροφικές λίμνες και τέλματα
- 3170 * Μεσογειακά εποχικά τέλματα
- 3180 * Turloughs
- 3190 Λίμνες καρστικού γύψου
- 31A0 * Τρανσυλβανικές εκτάσεις με λωτό θερμών πηγών
32. **Ρέοντα ύδατα — τμήματα ρευμάτων ύδατος φυσικής και ημιφυσικής ροής (μικρές, μέσου μεγέθους και μεγάλες κοίτες) των οποίων η ποιότητα του ύδατος δεν εμφανίζει σημαντική αλλοίωση**
- 3210 Φυσικοί ποταμοί της Φιννοσκανδιναβίας
- 3220 Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ποώδης βλάστησής τους
- 3230 Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ξυλώδης βλάστησής τους με *Myricaria germanica*
- 3240 Αλπικοί ποταμοί και η παρόχθια ξυλώδης βλάστησή τους με *Salix elaeagnos*
- 3250 Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή, με *Glaucium flavum*
- 3260 Ποταμοί από πεδινά σε ορεινά επίπεδα με βλάστηση *Ranunculion fluitantis* και *Callitriche-Batrachion*
- 3270 Ποταμοί με λασπώδεις όχθες με βλάστηση *Chenopodion rubri* p.p. και *Bidention* p.p.
- 3280 Ποταμοί της Μεσογείου με μόνιμη ροή του *Paspalo-Agrostidion* και πυκνή βλάστηση με μορφή παραπετάσματος από *Salix* και *Populus alba* στις όχθες τους
- 3290 Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από *Paspalo-Agrostidion*
- 32A0 Καταρράκτες τούφας καρστικών ποταμών στις Διναρικές Άλπεις

▼ **M4**

4. ΕΥΚΡΑΤΑ ΧΕΡΣΑ ΕΔΑΦΗ ΚΑΙ ΛΟΧΜΕΣ

- 4010 Βόρεια υγρά χέρσα εδάφη του Ατλαντικού με *Erica tetralix*
- 4020 * Εύκρατα υγρά χέρσα εδάφη του Ατλαντικού με *Erica ciliaris* και *Erica tetralix*
- 4030 Ευρωπαϊκά ξηρά χέρσα εδάφη
- 4040 * Ξηρά παράκτια χέρσα εδάφη του Ατλαντικού με *Erica vagans*
- 4050 * Ενδημικά χέρσα εδάφη στις Νήσους των Μακάρων
- 4060 Αλπικά και βόρεια χέρσα εδάφη
- 4070 * Λόχμες με *Pinus mugo* και *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
- 4080 Υποαρκτικές λόχμες με *Salix* spp.
- 4090 Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους
- 40A0 * Υπό-ηπειρωτικές περι-παννονικές λόχμες
- 40B0 Συστάδες από *Potentilla fruticosa* της Ροδόπης
- 40C0 * Ποντο-σαρματικές συστάδες φυλλοβόλων

5. ΛΟΧΜΕΣ ΜΕ ΣΚΛΗΡΟΦΥΛΛΗ ΒΛΑΣΤΗΣΗ (MATORRALS)

51. **Υπομεσογειακές και εύκρατες λόχμες**
- 5110 Σταθερές ξηροθερμόφιλες διαπλάσεις με *Buxus sempervirens* των βραχωδών κλιτύων (*Berberidion* p.p.)
- 5120 Ορεινές διαπλάσεις με *Cytisus purgans*
- 5130 Διαπλάσεις με *Juniperus communis* σε ασβεστόχους χερσότοπους ή λειμώνες
- 5140 * Διαπλάσεις με *Cistus palhinhae* σε παράκτιους χερσότοπους
52. **Δενδροειδή matorrals της Μεσογείου**
- 5210 Δενδροειδή *Juniperus* spp.
- 5220 * Δενδροειδή matorrals με *Zyziphus* spp.
- 5230 * Δενδροειδή Matorrals με *Laurus nobilis*
53. **Θερμομεσογειακές και προστεπικές λόχμες**
- 5310 Συστάδες από *Laurus nobilis*
- 5320 Χαμηλές διαπλάσεις με ευφόρβια κοντά σε απόκρημνες βραχώδεις ακτές
- 5330 Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες
54. **Φρύγανα**
- 5410 Δυτικο-μεσογειακά φρύγανα των κορυφών απόκρημνων βραχωδών ακτών (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)
- 5420 Φρύγανα από *Sarcopoterium spinosum*
- 5430 Ενδημικά φρύγανα από *Euphorbio-Verbascion*

▼ **M4**

6. ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΦΥΣΙΚΕΣ ΧΛΟΩΔΕΙΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙΣ

61. **Φυσιικοί λειμώνες**

- 6110 * Παρόχθιοι ασβεστούχοι ή βασεόφιλοι λειμώνες από (*Alyssa-Sedion albi*)
- 6120 * Ξερικοί αμμώδεις ασβεστούχοι λειμώνες
- 6130 Καλαμινούχοι λειμώνες από (*Violetalia calaminariae*)
- 6140 Πυριτιούχοι λειμώνες των Πυρηναίων με *Festuca eskia*
- 6150 Πυριτιούχοι βορειοαλπικοί λειμώνες
- 6160 Πυριτιούχοι ορεινοί ιβηρικοί λειμώνες με *Festuca indigesta*
- 6170 Ασβεστούχοι αλπικοί και υποαλπικοί λειμώνες
- 6180 Μεσοφιλικό λειμώνες των Νήσων των Μακάρων
- 6190 Παρόχθιοι πανωνικοί λειμώνες (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

62. **Ημιφυσιικές ξηρές χλοώδεις διαπλάσεις και περιοχές όπου φύονται θάμνοι**

- 6210 Ξηροί ημιφυσιικοί λειμώνες και περιοχές όπου φύονται θάμνοι σε ασβεστολιθικά υποστρώματα (*Festuco-Brometalia*) (* τοποθεσίες με αξιόλογες ορχιδέες)
- 6220 * Ψευδοστέπα με αγρωστώδη και μονοετή φυτά από *Thero-Brachypodietea*
- 6230 * Χλοώδεις διαπλάσεις με *Nardus*, ποικίλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)
- 6240 * Υπο-πανωνικοί στεπικοί λειμώνες
- 6250 * Πανωνικοί στεπικοί λειμώνες σε loess
- 6260 * Πανωνικές αμμώδεις στέπες
- 6270 * Χαμηλού υψομέτρου φιννοσκανδιναβικοί λειμώνες, ξηροί έως μεσοφιλικό, ποικίλων ειδών
- 6280 * Βόρειο alvar και ασβεστολιθικά προ-καμβριακά επίπεδα βράχια
- 62A0 Ξηρές χλοώδεις διαπλάσεις της ανατολικής Μεσογείου (*Scorzoneratalia villosae*)
- 62B0 * Σερπεντινόφιλα λειβάδια της Κύπρου
- 62C0 * Ποντο-σαρματικές στέπες
- 62D0 Οξινόφιλοι λειμώνες της ορεινής Μοισίας
63. **Δάση σκληροφύλλων που χρησιμοποιούνται για βοσκή (dehesas)**
- 6310 Δάση σκληροφύλλων που χρησιμοποιούνται για βοσκή (dehesas) με *Quercus* spp.
64. **Ημιφυσιικοί υγροί λειμώνες με υψηλή χλόη**
- 6410 Λειμώνες με *Molinia* σε έδαφος ασβεστούχο, τυρφώδες ή αργιλο-λασπώδες (*Molinion caeruleae*)
- 6420 Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόες από *Molinio-Holoschoenion*

▼ **M4**

- 6430 Υγρόφιλες περιφερειακές φυτοκοινωνίες με υψηλές πόες σε πεδιάδες και σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά
- 6440 Αλλουβιακοί πλημμυριζόμενοι λειμώνες με (*Cnidion dubii*)
- 6450 Αλλουβιακοί βορειο-σκανδιναβικοί λειμώνες
- 6460 Τυρφώνες του Τροόδους
65. **Μεσόφιλοι λειμώνες**
- 6510 Θεριζόμενοι λειμώνες χαμηλού υψομέτρου (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Ορεινοί θεριζόμενοι λειμώνες
- 6530 * Φιννοσκανδιναβικοί λειμώνες με πυκνή βλάστηση
- 6540 Υπομεσογειακοί λειμώνες με *Molinio-Hordeion secalini*

7. ΥΨΗΛΟΙ ΤΥΡΦΩΝΕΣ, ΧΑΜΗΛΟΙ ΤΥΡΦΩΝΕΣ ΚΑΙ ΒΑΛΤΟΙ

71. **Όξινοι τυρφώνες με σφάγνα**
- 7110 * Ενεργοί τυρφώνες υψιπέδων
- 7120 Υποβαθμισμένοι τυρφώνες υψιπέδων (που είναι ακόμη δυνατόν να ανασυσταθούν με φυσικό τρόπο)
- 7130 Επιφανειακοί τυρφώνες (* για τους ενεργούς τυρφώνες)
- 7140 Μεταβατικοί και τρεμώδεις τυρφώνες
- 7150 Καθιζήσεις τυρφωδών υποστρωμάτων του *Rhynchosporion*
- 7160 Πηγές πλούσιες σε ανόργανα στοιχεία και φιννοσκανδιναβικές πηγές που δημιουργούνται σε βάλτους
72. **Ασβεστούχοι βάλτοι**
- 7210 * Ασβεστούχοι βάλτοι με *Cladium mariscus* και είδη του *Caricion davallianae*
- 7220 * Πηγές όπου δημιουργείται επίπαγος (*Cratoneurion*)
- 7230 Αλκαλικοί χαμηλοί τυρφώνες
- 7240 * Αλπικοί πρωτογενείς σχηματισμοί από *Caricion bicoloris-atrofuscae*
73. **Βόρειοι τυρφώνες**
- 7310 * Τυρφώνες Aara
- 7320 * Τυρφώνες Palsa

8. ΒΡΑΧΩΔΕΙΣ ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΠΗΛΑΙΑ

81. **Λιθώνες**
- 8110 Πυριτικοί λιθώνες σε επίπεδα ορεινά έως χιονοσκεπή (*Androsacetalia alpinae* και *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Λιθώνες ασβεστώδεις και από ασβεστο-σχιστόλιθους σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά (*Thlaspietea rotundifolii*)
- 8130 Λιθώνες της δυτικής Μεσογείου και θερμόφιλοι
- 8140 Λιθώνες της ανατολικής Μεσογείου
- 8150 Πυριτικοί μεσοευρωπαϊκοί λιθώνες υψιπέδων
- 8160 * Μεσοευρωπαϊκοί ασβεστώδεις λιθώνες σε επίπεδα λόφων έως ορεινά

▼ **M4**

82. **Βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση**
- 8210 Ασβεστολιθικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση
- 8220 Πυριτικά βραχώδη πρηνή με χασμοφυτική βλάστηση
- 8230 Πυριτικοί βράχοι με πρωτογενή βλάστηση *Sedo-Scleranthion* ή *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 8240 * Ασβεστολιθικές πλάκες
83. **Άλλοι βραχώδεις οικότοποι**
- 8310 Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση
- 8320 Εκτάσεις λάβας και φυσικές κοιλότητες
- 8330 Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή εν μέρει κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας
- 8340 Μόνιμοι παγετώνες

9. ΔΑΣΗ

(Υπο)φυσικά δάση από ιθαγενή και αυτοφυή είδη του βιοτόπου, που σχηματίζουν σπερμοφυή δάση με χαρακτηριστικό υπόροφο και πληρούν τα εξής κριτήρια: είναι σπάνια ή υπολειμματικά και/ή φιλοξενούν είδη κοινοτικού ενδιαφέροντος

90. **Δάση της βόρειας Ευρώπης**
- 9010 * Δυτική Taïga
- 9020 * Παλαιά φυσικά ημιβόρεια δάση φυλλοβόλων της Φιννοσκανδιναβίας πλούσια σε επίφυτα (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* ή *Ulmus*)
- 9030 * Φυσικά δάση των πρώτων φάσεων διαδοχής των αναδύμενων παράκτιων επιφανειών
- 9040 Βόρεια υποαλπικά/υποαρκτικά δάση με *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*
- 9050 Φιννοσκανδιναβικά δάση πλούσια σε βλάστηση με *Picea abies*
- 90.60 Δάση κωνοφόρων σε, ή συνδεδεμένα με, παγετω-ποτάμια eskers
- 9070 Δασώδεις φιννοσκανδιναβικοί βοσκότοποι
- 9080 * Βαλτώδη δάση φυλλοβόλων της Φιννοσκανδιναβίας
91. **Δάση εύκρατων περιοχών της Ευρώπης**
- 9110 Δάση οξιάς από *Luzulo-Fagetum*
- 9120 Οξινόφιλα δάση οξιάς του Ατλαντικού με στρώμα θάμνων με *Ilex* και (καμιά φορά) *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* ή *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Δάση οξιάς με *Asperulo-Fagetum*
- 9140 Μεσοευρωπαϊκά υποαλπικά δάση οξιάς με *Acer* και *Rumex arifolius*
- 9150 Μεσοευρωπαϊκά ασβεστόφιλα δάση οξιάς *Cephalanthero-Fagion*
- 9160 Υποατλαντικά και μεσοευρωπαϊκά δάση δρυός έμμισχα ή δρυός-καρπίνου με *Carpinion betuli*

▼ **M4**

- 9170 Δάση δρυός-καρπίνου με *Galio-Carpinetum*
- 9180 * Δάση σε πλαγιές, λιθώνες ή χαράδρες από *Tilio-Acerion*
- 9190 Παλαιά οξινόφιλα δάση δρυός με *Quercus robur* σε αμμώδεις πεδιάδες
- 91A0 Παλαιά δάση δρυός με *Ilex* και *Blechnum* των Βρετανικών Νήσων
- 91B0 Δάση φράξιου θερμόφιλα με *Fraxinus angustifolia*
- 91C0 * Καληδονιακά δάση
- 91D0 * Δασώδεις τυρφώνες
- 91E0 * Αλλουβιακά δάση με *Alnus glutinosa* και *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91F0 Μεικτά δάση με *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* ή *Fraxinus angustifolia* (*Ulmion minoris*) κατά μήκος μεγάλων ποταμών
- 91G0 * Παννονικά δάση με *Quercus petraea* και *Carpinus betulus*
- 91H0 * Παννονικά δάση με *Quercus pubescens*
- 91I0 * Δάση της ευρωσιβηρικής στέπας με *Quercus* spp.
- 91J0 * Δάση των Βρετανικών Νήσων με *Taxus baccata*
- 91K0 Ιλλυρικά δάση με *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)
- 91L0 Ιλλυρικά δάση δρυός-καρπίνου (*Erythronio-carpinion*)
- 91M0 Παννονικά-βαλκανικά δάση τουρκικής δρυός – κοινής δρυός
- 91N0 * Λόχμες παννονικών ενδοχωρικών θινών (*Junipero-Populetum albae*)
- 91P0 Δάση ελάτης (*Abietetum polonicum*)
- 91Q0 Δάση ασβεστοφίλου *Pinus sylvestris* των δυτικών Καρπαθίων
- 91R0 Δάση πεύκης (*Genisto januiensis-Pinetum*) των διναρικών δολομιτών
- 91S0 * Δάση οξιάς Δυτικής Ποντικής
- 91T0 Κεντροευρωπαϊκά δάση πεύκης με λειχήνες
- 91U0 Δάση πεύκης της σαρματικής στέπας
- 91V0 Δάση οξιάς της Δακίας (*Symphyto-Fagion*)
- 91.W0 Δάση οξιάς Μοισίας
- 91X0 * Δάση οξιάς Δοβρουτζιάς
- 91Y0 Δάση δρυός-καρπίνου Δακίας
- 91Z0 Δάση Μοισίας με φιλύρα πληματώδη
- 91AA * Ανατολικά δάση λευκής δρυός
- 91BA Δάση *Abies amabilis* Μοισίας
- 91CA Πευκοδάση (*Pinus sylvestris*) Ροδόπης και Οροσειράς του Αίμου

▼ **M4**

92. **Μεσογειακά δάση φυλλοβόλων**
- 9210 * Δάση οξιάς στα Απέννινα με *Taxus* και *Ilex*
- 9220 * Δάση οξιάς στα Απέννινα με *Abies alba* και δάση οξιάς με *Abies nebrodensis*
- 9230 Γαλκικακά-πορτογαλικά δάση δρυός με *Quercus robur* και *Quercus pyrenaica*
- 9240 Ιβηρικά δάση δρυός με *Quercus faginea* και *Quercus canariensis*
- 9250 Δάση δρυός με *Quercus trojana*
- 9260 Δάση με *Castanea sativa*
- 9270 Ελληνικά δάση οξιάς με *Abies borisii-regis*
- 9280 Δάση με *Quercus frainetto*
- 9290 Δάση με *Cupressus (Acero-Cupression)*
- 92A0 Δάση-στοές με *Salix alba* και *Populus alba*
- 92B0 Δάση-στοές ποταμών της Μεσογείου με περιοδική ροή με *Rhododendrum ponticum*, *Salix* και άλλα
- 92C0 Δάση *Platanus orientalis* και *Liquidambar orientalis (Platanion orientalis)*
- 92D0 Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (*Nerio-Tamaricetea* και *Securionegion tinctoriae*)
93. **Μεσογειακά δάση σκληροφύλλων**
- 9310 Δάση δρυός του Αιγαίου με *Quercus brachyphylla*
- 9320 Δάση με *Olea* και *Ceratonia*
- 9330 Δάση με *Quercus suber*
- 9340 Δάση με *Quercus ilex* και *Quercus rotundifolia*
- 9350 Δάση με *Quercus macrolepis*
- 9360 * Δαφνώνες των Νήσων των Μακάρων (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * Φοινικοδάση του *Phoenix*
- 9380 Δάση με *Ilex aquifolium*
- 9390 * Θαμινώνες και δασικές συστάσεις της *Quercus alnifolia*
- 93A0 Δασικές συστάδες της *Quercus infectoria (Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae)*
94. **Ορεινά εύκρατα δάση κωνοφόρων**
- 9410 Οξινοφιλά δάση με *Picea* σε επίπεδα ορεινά έως αλπικά (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Δάση αλπικά με *Larix decidua* και/ή *Pinus cembra*
- 9430 Ορεινά και υποαλπικά δάση με *Pinus uncinata* (* αν σε γυψώδες ή ασβεστολιθικό υπόστρωμα)

▼ M4

95. **Μεσογειακά και μακαρονησιωτικά ορεινά εύκρατα δάση κωνοφόρων**
- 9510 * Υπο-απέννινα δάση με *Abies alba*
- 9520 Δάση με *Abies pinsapo*
- 9530 * (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα
- 9540 Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου
- 9550 Ενδημικά πευκοδάση των Καναρίων νήσων
- 9560 * Ενδημικά δάση με *Juniperus* spp.
- 9570 * Δάση με *Tetraclinis articulata*
- 9580 * Μεσογειακά δάση με *Taxus baccata*
- 9590 * Δάση με *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 Υπερορεινά μεσογειακά πευκοδάση

▼ M4

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

Ερμηνεία

α) Το παράρτημα ΙΙ είναι συμπληρωματικό του παραρτήματος Ι για τη δημιουργία ενός συγκροτημένου δικτύου ειδικών ζωνών διατήρησης.

β) Τα είδη που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα αναφέρονται:

— με το όνομα του είδους ή του υποείδους, ή

— με το σύνολο των ειδών που ανήκουν σε μια ανώτερη συστηματική ομάδα ή σε προκαθορισμένο τμήμα της εν λόγω ομάδας.

Η σύντμηση «spr.» που ακολουθεί το όνομα μιας οικογένειας ή ενός γένους χαρακτηρίζει όλα τα είδη που ανήκουν στην εν λόγω οικογένεια ή γένος.

γ) Σύμβολα

Ένας αστερίσκος (*) μπροστά από το όνομα είδους δηλώνει ότι το εν λόγω είδος είναι είδος προτεραιότητας.

Τα περισσότερα από τα αναφερόμενα στο παρόν παράρτημα είδη, αναφέρονται επίσης στο παράρτημα ΙV. Εφόσον ένα είδος του παρόντος παραρτήματος δεν αναφέρεται ούτε στο παράρτημα ΙV ούτε στο παράρτημα V, σημειώνεται το όνομα του είδους μαζί με το σύμβολο (ο)· εφόσον ένα είδος του παρόντος παραρτήματος αναφέρεται στο παράρτημα V αλλά δεν αναφέρεται στο παράρτημα ΙV, σημειώνεται το όνομα του είδους μαζί με το σύμβολο (V).

α) **ZOA**

ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	ΤΡΩΚΤΙΚΑ
INSECTIVORA	Gliridae
Talpidae	<i>Myomimus roachi</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	Sciuridae
CHIROPTERA	* <i>Marmota marmota latirostris</i>
Rhinolophidae	* <i>Pteromys volans (Sciuropterus russicus)</i>
<i>Rhinolophus blasii</i>	<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>
<i>Rhinolophus euryale</i>	* <i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Castoridae
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	<i>Castor fiber</i> (εκτός των εσθονικών, λετονικών, λιθουανικών, φινλανδικών και σουηδικών πληθυσμών)
<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Cricetidae
Vespertilionidae	<i>Mesocricetus newtoni</i>
<i>Barbastella barbastellus</i>	Microtidae
<i>Miniopterus schreibersii</i>	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
<i>Myotis bechsteinii</i>	<i>Microtus cabreræ</i>
<i>Myotis blythii</i>	* <i>Microtus oeconomus arenicola</i>
<i>Myotis capaccinii</i>	* <i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Myotis dasycneme</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Myotis emarginatus</i>	
<i>Myotis myotis</i>	
Pteropodidae	Zapodidae
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Sicista subtilis</i>

▼ M4

ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ

Canidae

* *Alopex lagopus*

* *Canis lupus* (εκτός του εσθονικού πληθυσμού· ελληνικοί πληθυσμοί: μόνο αυτοί νοτίως του 39ου παράλληλου· ισπανικοί πληθυσμοί: μόνο αυτοί νοτίως του Duero· οι λετονικοί, οι λιθουανικοί και οι φινλανδικοί πληθυσμοί εξαιρούνται).

Ursidae

* *Ursus arctos* (εκτός των εσθονικών, των φινλανδικών και σουηδικών πληθυσμών)

Mustelidae

* *Gulo gulo*

Lutra lutra

Mustela eversmanii

* *Mustela lutreola*

Vormela peregusna

Felidae

Lynx lynx (εκτός των εσθονικών, των λετονικών και των φινλανδικών πληθυσμών)

* *Lynx pardinus*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca hispida bottnica (V)

* *Phoca hispida saimensis*

Phoca vitulina (V)

ΑΡΤΙΟΔΑΚΤΥΛΑ

Cervidae

* *Cervus elaphus corsicanus*

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

* *Bison bonasus*

Capra aegagrus (φυσικοί πληθυσμοί)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (φυσικοί πληθυσμοί —Κορσική και Σαρδηνία)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)

* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

Rupicapra rupicapra balcanica

* *Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Phocoena phocoena

Tursiops truncatus

ΕΠΙΕΤΑ

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

* *Caretta caretta*

* *Chelonia mydas*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Dinarolacerta mosorensis

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*)

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* *Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

* *Coluber cypriensis*

Elaphe quatuorlineata

Elaphe situla

* *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)

Vipera ursinii (εκτός από τη *Vipera ursinii rakosiensis* και τη *Vipera ursinii macrops*)

* *Vipera ursinii macrops*

* *Vipera ursinii rakosiensis*

ΑΜΦΙΒΙΑ

CAUDATA

Salamandridae

Chioglossa lusitanica

▼ M4

<i>Mertensiella luschani</i> (<i>Salamandra luschani</i>)	<i>Lampetra fluviatilis</i> (V) (εκτός των φινλανδικών και σουηδικών πληθυσμών)
* <i>Salamandra aurorae</i> (<i>Salamandra atra aurorae</i>)	<i>Lampetra planeri</i> (o) (εκτός των εσθονικών, των φινλανδικών και σουηδικών πληθυσμών)
<i>Salamandrina terdigitata</i>	<i>Lethenteron zanandreae</i> (V)
<i>Triturus carnifex</i> (<i>Triturus cristatus carnifex</i>)	<i>Petromyzon marinus</i> (o) (εκτός των σουηδικών πληθυσμών)
<i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)	ACIPENSERIFORMES
<i>Triturus dobrogicus</i> (<i>Triturus cristatus dobrogicus</i>)	Acipenseridae
<i>Triturus karelinii</i> (<i>Triturus cristatus karelinii</i>)	* <i>Acipenser naccarii</i>
<i>Triturus montandoni</i>	* <i>Acipenser sturio</i>
<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>	CLUPEIFORMES
Proteidae	Clupeidae
* <i>Proteus anguinus</i>	<i>Alosa</i> spp. (V)
Plethodontidae	SALMONIFORMES
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>ambrosii</i>	Salmonidae
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>flavus</i>	<i>Hucho hucho</i> (φυσικοί πληθυσμοί) (V)
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>genei</i>	<i>Salmo macrostigma</i> (o)
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>imperialis</i>	<i>Salmo marmoratus</i> (o)
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>strinatii</i>	<i>Salmo salar</i> (μόνον στα γλυκά ύδατα) (V) (εκτός των φινλανδικών πληθυσμών)
<i>Hydromantes</i> (<i>Speleomantes</i>) <i>supramontis</i>	<i>Salmothymus obtusirostris</i> (o)
ANURA	Coregonidae
Discoglossidae	* <i>Coregonus oxyrhynchus</i> (ανάδρομοι πληθυσμοί σε ορισμένους τομείς της Βόρειας Θάλασσας)
* <i>Alytes muletensis</i>	Umbridae
<i>Bombina bombina</i>	<i>Umbra krameri</i> (o)
<i>Bombina variegata</i>	CYPRINIFORMES
<i>Discoglossus galganoi</i> (συμπεριλαμβανομένου του <i>Discoglossus «jeanneae»</i>)	Cyprinidae
<i>Discoglossus montalentii</i>	<i>Alburnus albidus</i> (o) (<i>Alburnus vulturius</i>)
<i>Discoglossus sardus</i>	<i>Aulopyge huegelii</i> (o)
Ranidae	<i>Anaecypris hispanica</i>
<i>Rana latastei</i>	<i>Aspius aspius</i> (V) (εκτός των φινλανδικών πληθυσμών)
Pelobatidae	<i>Barbus comiza</i> (V)
* <i>Pelobates fuscus insubricus</i>	<i>Barbus meridionalis</i> (V)
ΨΑΡΙΑ	<i>Barbus plebejus</i> (V)
PETROMYZONIFORMES	<i>Chalcalburnus chalcoides</i> (o)
Petromyzonidae	<i>Chondrostoma genei</i> (o)
<i>Eudontomyzon</i> spp. (o)	<i>Chondrostoma knerii</i> (o)
	<i>Chondrostoma lusitanicum</i> (o)
	<i>Chondrostoma phoxinus</i> (o)
	<i>Chondrostoma polylepis</i> (o) (συμπεριλαμβανομένου του <i>C. willkommi</i>)
	<i>Chondrostoma soetta</i> (o)
	<i>Chondrostoma toxostoma</i> (o)

▼ M4

<i>Gobio albipinnatus</i> (o)	<i>Sabanejewia larvata</i> (o) (<i>Cobitis larvata</i> και <i>Cobitis conspersa</i>)
<i>Gobio kessleri</i> (o)	
<i>Gobio uranoscopus</i> (o)	SILURIFORMES
<i>Iberocypris palaciosi</i> (o)	Siluridae
* <i>Ladigesocypris ghigii</i> (o)	<i>Silurus aristotelis</i> (V)
<i>Leuciscus lucumonis</i> (o)	ATHERINIFORMES
<i>Leuciscus souffia</i> (o)	Cyprinodontidae
<i>Pelecus cultratus</i> (V)	<i>Aphanius iberus</i> (o)
<i>Phoxinellus</i> spp. (o)	<i>Aphanius fasciatus</i> (o)
* <i>Phoxinus phoxinus</i>	* <i>Valencia hispanica</i>
<i>Rhodeus sericeus amarus</i> (o)	* <i>Valencia letourneuxi</i> (<i>Valencia hispanica</i>)
<i>Rutilus pigus</i> (V)	PERCIFORMES
<i>Rutilus rubilio</i> (o)	Percidae
<i>Rutilus arcasii</i> (o)	<i>Gymnocephalus baloni</i>
<i>Rutilus macrolepidotus</i> (o)	<i>Gymnocephalus schraetzer</i> (V)
<i>Rutilus lemmingii</i> (o)	* <i>Romanichthys valsanicola</i>
<i>Rutilus frisii meidingeri</i> (V)	<i>Zingel</i> spp. [(o) εκτός <i>Zingel asper</i> και <i>Zingel zingel</i> (V)]
<i>Rutilus alburnoides</i> (o)	Gobiidae
<i>Scardinius graecus</i> (o)	<i>Knipowitschia croatica</i> (o)
<i>Squalius microlepis</i> (o)	<i>Knipowitschia (Padogobius) panizzae</i> (o)
<i>Squalius svallize</i> (o)	<i>Padogobius nigricans</i> (o)
Cobitidae	<i>Pomatoschistus canestrini</i> (o)
<i>Cobitis elongata</i> (o)	SCORPAENIFORMES
<i>Cobitis taenia</i> (o) (εκτός των φινλανδικών πληθυσμών)	Cottidae
<i>Cobitis trichonica</i> (o)	<i>Cottus gobio</i> (o) (εκτός των φινλανδικών πληθυσμών)
<i>Misgurnus fossilis</i> (o)	<i>Cottus petiti</i> (o)
<i>Sabanejewia aurata</i> (o)	

ΑΣΠΙΟΝΑΥΛΑ

ΑΡΘΡΟΠΟΔΑ

CRUSTACEA

Decapoda

- Austropotamobius pallipes* (V)
* *Austropotamobius torrentium* (V)

Isopoda

- * *Armadillidium ghardalamensis*

ENTOMA

Coleoptera

- Agathidium pulchellum* (o)
Bolbelasmus unicornis
Boros schneideri (o)
Buprestis splendens
Carabus hampei

Carabus hungaricus

* *Carabus menetriesi pacholei*

* *Carabus olympiae*

Carabus variolosus

Carabus zawadzskii

Cerambyx cerdo

Corticaria planula (o)

Cucujus cinnaberinus

Dorcadion fulvum cervae

Duvalius gebhardti

Duvalius hungaricus

Dytiscus latissimus

Graphoderus bilineatus

▼ M4

<i>Leptodirus hochenwarti</i>	<i>Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia</i> (o)
<i>Limniscus violaceus</i> (o)	<i>Glyphipterix loricatella</i>
<i>Lucanus cervus</i> (o)	<i>Gortyna borelii lunata</i>
<i>Macrolea pubipennis</i> (o)	<i>Graellsia isabellae</i> (V)
<i>Mesosa myops</i> (o)	<i>Hesperia comma catena</i> (o)
<i>Morimus funereus</i> (o)	<i>Hypodryas maturna</i>
* <i>Osmoderma eremita</i>	<i>Leptidea morsei</i>
<i>Oxyporus mannerheimii</i> (o)	<i>Lignyopectera fumidaria</i>
<i>Pilemia tigrina</i>	<i>Lycaena dispar</i>
* <i>Phryganophilus ruficollis</i>	<i>Lycaena helle</i>
<i>Probaticus subrugosus</i>	<i>Maculinea nausithous</i>
<i>Propomacrus cypriacus</i>	<i>Maculinea teleius</i>
* <i>Pseudogaurotina excellens</i>	<i>Melanargia arge</i>
<i>Pseudoseriscius cameroni</i>	* <i>Nymphalis vaualbum</i>
<i>Pytho kolwensis</i>	<i>Papilio hospiton</i>
<i>Rhysodes sulcatus</i> (o)	<i>Phyllometra culminaria</i>
* <i>Rosalia alpina</i>	<i>Plebicula golgus</i>
<i>Stephanopachys linearis</i> (o)	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>
<i>Stephanopachys substriatus</i> (o)	<i>Polyommatus eroides</i>
<i>Xyletinus tremulicola</i> (o)	<i>Proterebia afra dalmata</i>
Hemiptera	<i>Pseudophilotes bavius</i>
<i>Aradus angularis</i> (o)	<i>Xestia borealis</i> (o)
Lepidoptera	<i>Xestia brunneopicta</i> (o)
<i>Agriades glandon aquilo</i> (o)	* <i>Xylomoia strix</i>
<i>Arytrura musculus</i>	Mantodea
* <i>Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria</i> (o)	<i>Apteromantis aptera</i>
<i>Catopta thrips</i>	Odonata
<i>Chondrosoma fiduciarium</i>	<i>Coenagrion hylas</i> (o)
<i>Clossiana improba</i> (o)	<i>Coenagrion mercuriale</i> (o)
<i>Coenonympha oedippus</i>	<i>Coenagrion ornatum</i> (o)
<i>Colias myrmidone</i>	<i>Cordulegaster heros</i>
<i>Cucullia mixta</i>	<i>Cordulegaster trinacriae</i>
<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	<i>Gomphus graslinii</i>
<i>Erannis ankeraria</i>	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
<i>Erebia calcaria</i>	<i>Lindenia tetraphylla</i>
<i>Erebia christi</i>	<i>Macromia splendens</i>
<i>Erebia medusa polaris</i> (o)	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
<i>Eriogaster catax</i>	<i>Oxygastra curtisii</i>
	Orthoptera
	<i>Baetica ustulata</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>
	<i>Isophya costata</i>
	<i>Isophya harzi</i>

▼ M4

<i>Isophya stysi</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
<i>Myrmecophilus baronii</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
<i>Odontopodisma rubripes</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	* <i>Lampedusa melitensis</i>
<i>Pholidoptera transsylvanica</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
ARACHNIDA	<i>Leiostyla corneocostata</i>
Pseudoscorpiones	<i>Leiostyla gibba</i>
<i>Anthrenochernes stellae</i> (o)	<i>Leiostyla lamellosa</i>
MAAAKIA	* <i>Paladilhia hungarica</i>
GASTROPODA	<i>Sadleriana pannonica</i>
<i>Anisus vorticulus</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
<i>Caseolus calculus</i>	<i>Vertigo angustior</i> (o)
<i>Caseolus commixta</i>	<i>Vertigo genesii</i> (o)
<i>Caseolus sphaerula</i>	<i>Vertigo geyeri</i> (o)
<i>Chilostoma banaticum</i>	<i>Vertigo moulinsiana</i> (o)
<i>Discula leacockiana</i>	BIVALVIA
<i>Discula tabellata</i>	Unionoida
<i>Discus guerinianus</i>	<i>Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera)</i> (V)
<i>Elona quimperiana</i>	<i>Margaritifera margaritifera</i> (V)
<i>Geomalacus maculosus</i>	<i>Unio crassus</i>
<i>Geomitra moniziana</i>	Dreissenidae
<i>Gibbula nivosa</i>	<i>Congeria kusceri</i>
* <i>Helicopsis striata austriaca</i> (o)	
	β) ϕYTA
PTERIDOPHYTA	ISOETACEAE
ASPLENIACEAE	<i>Isoetes boryana</i> Durieu
<i>Asplenium jahandiezii</i> (Litard.) Rouy	<i>Isoetes malinverniana</i> Ces. & De Not.
<i>Asplenium adulterinum</i> Milde	MARSILEACEAE
BLECHNACEAE	<i>Marsilea batardae</i> Launert
<i>Woodwardia radicans</i> (L.) Sm.	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.
DICKSONIACEAE	<i>Marsilea strigosa</i> Willd.
<i>Culcita macrocarpa</i> C. Presl	OPHIOGLOSSACEAE
DRYOPTERIDACEAE	<i>Botrychium simplex</i> Hitchc.
<i>Diplazium sibiricum</i> (Turcz. ex Kunze) Kurata	<i>Ophioglossum polyphyllum</i> A. Braun
* <i>Dryopteris corleyi</i> Fraser-Jenk.	GYMNOSPERMAE
<i>Dryopteris fragans</i> (L.) Schott	PINACEAE
HYMENOPHYLLACEAE	* <i>Abies nebrodensis</i> (Lojac.) Mattei
<i>Trichomanes speciosum</i> Willd.	ANGIOSPERMAE
	ALISMATACEAE
	* <i>Alisma wahlenbergii</i> (Holmberg) Juz.

▼ M4*Caldesia parnassifolia* (L.) Parl.*Luronium natans* (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

Leucojum nicaeense Ard.*Narcissus asturiensis* (Jordan) Pugsley*Narcissus calcicola* Mendonça*Narcissus cyclamineus* DC.*Narcissus fernandesii* G. Pedro*Narcissus humilis* (Cav.) Traub* *Narcissus nevadensis* Pugsley*Narcissus pseudonarcissus* L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes*Narcissus scaberulus* Henriq.*Narcissus triandrus* L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.*Narcissus viridiflorus* Schousboe

ASCLEPIADACEAE

Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

* *Anchusa crispa* Viv.*Echium russicum* J.F.Gemlin* *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes*Myosotis lusitanica* Schuster*Myosotis rehsteineri* Wartm.*Myosotis retusifolia* R. Afonso*Omphalodes kuzinskyanae* Willk.* *Omphalodes littoralis* Lehm.* *Onosma tornensis* Javorka*Solenanthus albanicus* (Degen & al.) Degen & Baldacci* *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.*Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bornm.* *Campanula bohemica* Hruby* *Campanula gelida* Kovanda*Campanula romanica* Săvul.* *Campanula sabatia* De Not.* *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych*Campanula zoysii* Wulfen*Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva*Jasione lusitanica* A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl*Arenaria humifusa* Wahlenberg* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter*Arenaria provincialis* Chater & Halliday* *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szyz.*Dianthus arenarius* L. subsp. *arenarius** *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O. Schwarz*Dianthus cintranus* Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter* *Dianthus diutinus* Kit.* *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.*Dianthus marizii* (Samp.) Samp.* *Dianthus moravicus* Kovanda* *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay*Dianthus rupicola* Biv.* *Gypsophila papillosa* P. Porta*Herniaria algarvica* Chaudhri* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis*Herniaria lusitanica* (Chaudhri) subsp. *berlingiana* Chaudhri*Herniaria maritima* Link* *Minuartia smejkalii* Dvorakova*Moehringia jankae* Griseb. ex Janka*Moehringia lateriflora* (L.) Fenzl.*Moehringia tommasinii* Marches.*Moehringia villosa* (Wulfen) Fenzl*Petrocoptis grandiflora* Rothm.*Petrocoptis montsiciana* O. Bolos & Rivas Mart.*Petrocoptis pseudoviscosa* Fernandez Casas*Silene furcata* Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello*Silene hifacensis* Rouy ex Willk.* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.*Silene longicilia* (Brot.) Oth.

▼ M4

- Silene mariana* Pau
 * *Silene orphanidis* Boiss
 * *Silene rothmaleri* Pinto da Silva
 * *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

- * *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott
 * *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone
 * *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

- Cistus palhinhae* Ingram
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen
Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday
Helianthemum caput-felis Boiss.
 * *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

- * *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter
Artemisia campestris L. subsp. *botnica* A.N. Lundström ex Kindb.
 * *Artemisia granatensis* Boiss.
 * *Artemisia laciniata* Willd.
Artemisia oelandica (Besser) Komaror
 * *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.
 * *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
 * *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
Carlina onopordifolia Besser
 * *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
 * *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal
 * *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler
 * *Centaurea akamantis* T.Georgiadis & G.Chatzikyriakou
 * *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal
 * *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez
 * *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday
 * *Centaurea citricolor* Font Quer

- Centaurea corymbosa* Pourret
Centaurea gadorensis G. Blanca
 * *Centaurea horrida* Badaro
Centaurea immanuelis-loewii Degen
Centaurea jankae Brandza
 * *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
 * *Centaurea lactiflora* Halacsy
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál
 * *Centaurea niederi* Heldr.
 * *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
 * *Centaurea pinnata* Pau
Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády
Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca
Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál
Centaurea vicentina Mariz
Cirsium brachycephalum Juratzka
 * *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto
Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
 * *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al
Hymenostemma pseudanthesis (Kunze) Willd.
Hyoseris frutescens Brullo et Pavone
 * *Jurinea cyanooides* (L.) Reichenb.
 * *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 * *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
 * *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
 * *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer
 * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter

▼ M4

* *Serratula lycopifolia* (Vill.) A. Kern

Tephrosieris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter

* *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.

* *Arabis kennedyae* Meikle

Arabis sadina (Samp.) P. Cout.

Arabis scopoliana Boiss

* *Biscutella neustriaca* Bonnet

Biscutella vincentina (Samp.) Rothm.

Boleum asperum (Pers.) Desvaux

Brassica glabrescens Poldini

Brassica hilarionis Post

Brassica insularis Moris

* *Brassica macrocarpa* Guss.

Braya linearis Rouy

* *Cochlearia polonica* E. Fröhlich

* *Cochlearia tatrae* Borbas

* *Coincya rupestris* Rouy

* *Coronopus navasii* Pau

Crambe tataria Sebeok

* *Degenia velebitica* (Degen) Hayek

Diplotaxis ibicensis (Pau) Gomez-Campo

* *Diplotaxis siettiana* Maire

Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.

Draba cacuminum Elis Ekman

Draba cinerea Adams

Draba doreri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pienicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdes & Castro-viejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A. Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

* *Gentianella bohemica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

Avenula hackelii (Henriq.) Holub

Bromus grossus Desf. ex DC.

Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries

Cinna latifolia (Trev.) Griseb.

Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl

Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.

▼M4

- Festuca duriotagana* Franco & R. Afonso
- Festuca elegans* Boiss.
- Festuca henriquesii* Hack.
- Festuca summilusitana* Franco & R. Afonso
- Gaudinia hispanica* Stace & Tutin
- Holcus setiglumis* Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
- Micropyropsis tuberosa* Romero - Zarco & Cabezudo
- Poa granitica* Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády
- * *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch
- Pseudarrhenatherum pallens* (Link) J. Holub
- Puccinellia phryganodes* (Trin.) Scribner + Merr.
- Puccinellia pungens* (Pau) Paunero
- * *Stipa austroitalica* Martinovsky
- * *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
- Stipa danubialis* Dihoru & Roman
- * *Stipa styriaca* Martinovsky
- * *Stipa veneta* Moraldo
- * *Stipa zalesskii* Wilensky
- Trisetum subalpestre* (Hartman) Neuman
- GROSSULARIACEAE
- * *Ribes sardoum* Martelli
- HIPPURIDACEAE
- Hippuris tetraphylla* L. Fil.
- HYPERICACEAE
- * *Hypericum aciferum* (Greuter) N. K. B. Robson
- IRIDACEAE
- Crocus cyprius* Boiss. et Kotschy
- Crocus hartmannianus* Holmboe
- Gladiolus palustris* Gaud.
- Iris aphylla* L. subsp. *hungarica* Hegi
- Iris humilis* Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D. Löve
- JUNCACEAE
- Juncus valvatus* Link
- Luzula arctica* Blytt
- LABIATAE
- Dracocephalum austriacum* L.
- * *Micromeria taygetea* P. H. Davis
- Nepeta dirphyha* (Boiss.) Heldr. ex Halacsy
- * *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turril
- Phlomis cypria* Post
- Salvia veneris* Hedge
- Sideritis cypria* Post
- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagariga
- Sideritis javalambrensis* Pau
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)
- LEGUMINOSAE
- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkaensis*
- * *Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau
- * *Astragalus verrucosus* Moris
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
- * *Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez
- LENTIBULARIACEAE
- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper
- LILIACEAE
- Allium grosii* Font Quer

▼M4

- * *Androcymbium rechingeri* Greuter
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- * *Chionodoxa lochia* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmans. & Link) Rothm.
- * *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
- Scilla litardierei* Breist.
- * *Scilla morrisii* Meikle
- Tulipa cypria* Stapf
- Tulipa hungarica* Borbas
- LINACEAE
- * *Linum dolomiticum* Borbas
- * *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)
- LYTHRACEAE
- * *Lythrum flexuosum* Lag.
- MALVACEAE
- Kosteletzkya pentacarpos* (L.) Ledeb.
- NAJADACEAE
- Najas flexilis* (Willd.) Rostk. & W. L. Schmidt
- Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus
- OLEACEAE
- Syringa josikaea* Jacq. Fil. ex Reichenb.
- ORCHIDACEAE
- Anacamptis urvilleana* Sommier et Caruana Gatto
- Calypso bulbosa* L.
- * *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
- Cypripedium calceolus* L.
- Dactylorhiza kalopissii* E. Nelson
- Gymnigritella runei* Teppner & Klein
- Himantoglossum adriaticum* Baumann
- Himantoglossum caprinum* (Bieb.) V. Koch
- Liparis loeselii* (L.) Rich.
- * *Ophrys kotschyi* H. Fleischm. et Soo
- * *Ophrys lunulata* Parl.
- Ophrys melitensis* (Salkowski) J. et P. Devillers-Terschuren
- Platanthera obtusata* (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten
- OROBANCHACEAE
- Orobanche densiflora* Salzm. ex Reut.
- PAEONIACEAE
- Paeonia cambessedesii* (Willk.) Willk.
- Paeonia clusii* F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis
- Paeonia officinalis* L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo
- Paeonia parnassica* Tzanoudakis
- PALMAE
- Phoenix theophrasti* Greuter
- PAPAVERACEAE
- Corydalis gotlandica* Lidén
- Papaver laestadianum* (Nordh.) Nordh.
- Papaver radicum* Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.
- PLANTAGINACEAE
- Plantago algarbiensis* Sampaio [*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio]
- Plantago almogravensis* Franco
- PLUMBAGINACEAE
- Armeria berlengensis* Daveau
- * *Armeria helodes* Martini & Pold
- Armeria neglecta* Girard
- Armeria pseudarmeria* (Murray) Mansfeld
- * *Armeria rouyana* Daveau
- Armeria soleirolii* (Duby) Godron
- Armeria velutina* Welw. ex Boiss. & Reuter
- Limonium dodartii* (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
- * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
- Limonium lanceolatum* (Hoffmans. & Link) Franco
- Limonium multiflorum* Erben
- * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
- * *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.
- POLYGONACEAE
- Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
- Polygonum praelongum* Coode & Cullen
- Rumex rupestris* Le Gall
- PRIMULACEAE
- Androsace mathildae* Levier

▼ M4

Androsace pyrenaica Lam.

* *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak

* *Primula apennina* Widmer

Primula carniolica Jacq.

Primula nutans Georgi

Primula palinuri Petagna

Primula scandinavica Bruun

Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

* *Aconitum corsicum* Gay (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)

Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *moravicum* Skalicky

Adonis distorta Ten.

Aquilegia bertolonii Schott

Aquilegia kitaibelii Schott

* *Aquilegia pyrenaica* D. C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano

* *Consolida samia* P. H. Davis

* *Delphinium caseyi* B. L. Burt

Pulsatilla grandis Wenderoth

Pulsatilla patens (L.) Miller

* *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo

* *Pulsatilla slavica* G. Reuss.

* *Pulsatilla subslavica* Futak ex Golia-sova

Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle

Ranunculus kykkoensis Meikle

Ranunculus lapponicus L.

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

Agrimonia pilosa Ledebour

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

Potentilla emilii-popii Nyárády

* *Pyrus magyarica* Terpo

Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.

* *Galium litorale* Guss.

Galium moldavicum (Dobrescu) Franco

* *Galium sudeticum* Tausch

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinet) D. A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga osloënsis Knaben

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

Linaria loeselii Schweigger

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

Linaria pseudolaxiflora Lojacono

* *Linaria ricardoi* Cout.

Linaria tonzigii Lona

* *Linaria tursica* B. Valdes & Cabezudo

Odontites granatensis Boiss.

* *Pedicularis sudetica* Willd.

Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz

Tozzia carpathica Wol.

Verbascum litigiosum Samp.

Veronica micrantha Hoffmanns. & Link

* *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

* *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

* *Daphne arbuscula* Celak

▼ M4*Daphne petraea* Leybold* *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

* *Angelica heterocarpa* Lloyd*Angelica palustris* (Besser) Hoffm.* *Apium bermejoi* Llorens*Apium repens* (Jacq.) Lag.*Athamanta cortiana* Ferrarini* *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.* *Bupleurum kakiskalae* Greuter*Eryngium alpinum* L.* *Eryngium viviparum* Gay* *Ferula sadleriana* Lebed.*Hladnikia pastinacifolia* Reichenb.* *Laserpitium longiradium* Boiss.* *Naufraga balearica* Constans & Cannon* *Oenanthe conioides* Lange*Petagnia saniculifolia* Guss.*Rouya polygama* (Desf.) Coincy* *Seseli intricatum* Boiss.*Seseli leucospermum* Waldst. et Kit*Thorella verticillatinundata* (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

Viola delphinantha Boiss.* *Viola hispida* Lam.*Viola jaubertiana* Mares & Vigineix*Viola rupestris* F. W. Schmidt subsp. *relicta*
Jalas

ΧΑΜΗΛΑ ΦΥΤΑ

BRYOPHYTA

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o)*Bryhnia novae-angliae* (Sull & Lesq.)
Grout (o)* *Bryoerythrophyllum campylocarpum*
(C. Müll.) Crum. [*Bryoerythrophyllum*
machadoanum (Sergio) M. O. Hill] (o)*Buxbaumia viridis* (Moug.) Moug. &
Nestl. (o)*Cephalozia macounii* (Aust.) Aust. (o)*Cynodontium suecicum* (H. Arn. & C.
Jens.) I. Hag. (o)*Dichelyma capillaceum* (Dicks) Myr. (o)*Dicranum viride* (Sull. & Lesq.) Lindb.
(o)*Distichophyllum carinatum* Dix. & Nich.
(o)*Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*
(Mitt.) Warnst. (o)*Encalypta mutica* (I. Hagen) (o)*Hamatocaulis lapponicus* (Norr.)
Hedenäs (o)*Herzogiella turfacea* (Lindb.) I. Wats. (o)*Hygrohypnum montanum* (Lindb.) Broth. (o)*Jungermannia handelii* (Schiffn.) Amak. (o)*Mannia triandra* (Scop.) Grolle (o)* *Marsupella profunda* Lindb. (o)*Meesia longiseta* Hedw. (o)*Nothothylas orbicularis* (Schwein.) Sull. (o)*Ochyraea tatrensis* Vana (o)*Orthothecium lapponicum* (Schimp.) C. Hartm.
(o)*Orthotrichum rogeri* Brid. (o)*Petalophyllum ralfsii* (Wils.) Nees & Gott. (o)*Plagiomnium drummondii* (Bruch & Schimp.)
T. Kop. (o)*Riccia breidleri* Jur. (o)*Riella helicophylla* (Bory & Mont.) Mont. (o)*Scapania massolongi* (K. Müll.) K. Müll. (o)*Sphagnum pylaisii* Brid. (o)*Tayloria rudolphiana* (Garov) B. & S. (o)*Tortella rigens* (N. Alberts) (o)

ΕΙΔΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΗΣΟΥΣ ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΩΝ

PTERIDOPHYTA

HYMENOPHYLLACEAE

Hymenophyllum maderensis Gibby &
Lovis

DRYOPTERIDACEAE

* *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde

▼M4

MARSILEACEAE

- * *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

- Caralluma burchardii* N. E. Brown
- * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

- Echium candicans* L. fil.
- * *Echium gentianoides* Webb & Coincy
- Myosotis azorica* H. C. Watson
- Myosotis maritima* Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

- * *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer
- Musschia aurea* (L. f.) DC.
- * *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

- * *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

- Spergularia azorica* (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

- Maytenus umbellata* (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

- Beta patula* Ait.

CISTACEAE

- Cistus chinamadensis* Banares & Romero
- * *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

- Andryala crithmifolia* Ait.
- * *Argyranthemum lidii* Humphries
- Argyranthemum thalassophyllum* (Svent.) Hump.
- Argyranthemum winterii* (Svent.) Humphries
- * *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis
- Atractylis preauxiana* Schultz.
- Calendula maderensis* DC.
- Cheirolophus duranii* (Burchard) Holub
- Cheirolophus ghomerytus* (Svent.) Holub
- Cheirolophus junonianus* (Svent.) Holub
- Cheirolophus massonianus* (Lowe) Hansen & Sund.
- Cirsium latifolium* Lowe
- Helichrysum gossypinum* Webb

Helichrysum monogynum Burt & Sund.

Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack

- * *Lactuca watsoniana* Trel.

- * *Onopordum nogalesii* Svent.

- * *Onopordum carduelinum* Bolle

- * *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

- * *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

- * *Convolvulus caput-medusae* Lowe

- * *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

- * *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE

Aeonium gomeraense Praeger

Aeonium saundersii Bolle

Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.

Monanthes wildpretii Banares & Scholz

Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

- * *Crambe arborea* Webb ex Christ

Crambe laevigata DC. ex Christ

- * *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.

- * *Parolinia schizogynoides* Svent.

Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

Carex malato-belizii Raymond

DIPSACACEAE

Scabiosa nitens Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

Erica scoparia L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia handiensis* Burchard

Euphorbia lambii Svent.

Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

- * *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

Deschampsia maderensis (Haeck. & Born.) Buschm.

Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

▼ M4

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
- Sideritis infernalis* Bolle
- Sideritis marmorea* Bolle
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
- Anthyllis lemnniana* Lowe
- * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
- * *Lotus azoricus* P. W. Ball
- Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis
- * *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H. C. Watson

LILIACEAE

- * *Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes
- Semele maderensis* Costa

LORANTHACEAE

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

- * *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

- Jasminum azoricum* L.
- Picconia azorica* (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

- Goodyera macrophylla* Lowe

PITTOSPORACEAE

- * *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

- Plantago malato-belizii* Lawalree

PLUMBAGINACEAE

- * *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze
- Limonium dendroides* Svent.

- * *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

- * *Limonium sventenii* Santos & Fernandez Galvan

POLYGONACEAE

- Rumex azoricus* Rech. fil.

RHAMNACEAE

- Frangula azorica* Tutin

ROSACEAE

- * *Bencomia brachystachya* Svent.
- Bencomia sphaerocarpa* Svent.
- * *Chamaemeles coriacea* Lindl.
- Dendriopoterium pulidoi* Svent.
- Marcetella maderensis* (Born.) Svent.
- Prunus lusitanica* L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco
- Sorbus maderensis* (Lowe) Dode

SANTALACEAE

- Kunkeliella subsucculenta* Kammer

SCROPHULARIACEAE

- * *Euphrasia azorica* H.C. Watson
- Euphrasia grandiflora* Hochst. in Seub.
- * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan
- Isoplexis isabelliana* (Webb & Berthel.) Masferrer

- Odontites holliana* (Lowe) Benth.

- Sibthorpia peregrina* L.

SOLANACEAE

- * *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

- Ammi trifoliatum* (H. C. Watson) Trelease
- Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel
- Chaerophyllum azoricum* Trelease
- Ferula latipinna* Santos
- Melanoselinum decipiens* (Schrader & Wendl.) Hoffm.
- Monizia edulis* Lowe

▼ M4

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

VIOLACEAE

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

Viola paradoxa Lowe

ΧΑΜΗΛΑ ΦΥΤΑ

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΟΥΝ ΩΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΟΥΝ ΩΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΣΤΑΔΙΟ 1: Αξιολόγηση, σε εθνικό επίπεδο, της σχετικής σημασίας των περιοχών για κάθε τύπο φυσικού οικοτόπου του παραρτήματος Ι και κάθε είδους του παραρτήματος ΙΙ (συμπεριλαμβανομένων των τύπων φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας και των ειδών προτεραιότητας)

A. Κριτήρια αξιολόγησης της περιοχής για ένα δεδομένο τύπο φυσικού οικοτόπου του παραρτήματος Ι

- α) Βαθμός αντιπροσωπευτικότητας του τύπου του φυσικού οικοτόπου στην περιοχή.
- β) Έκταση της περιοχής που καλύπτεται από τον τύπο φυσικού οικοτόπου σε σχέση με τη συνολική επιφάνεια η οποία καλύπτεται από αυτό τον τύπο φυσικού οικοτόπου στο εθνικό έδαφος.
- γ) Βαθμός διατήρησης της δομής και των λειτουργιών του συγκεκριμένου τύπου φυσικού οικοτόπου και δυνατότητα αποκατάστασης.
- δ) Συνολική αξιολόγηση της αξίας της περιοχής για τη διατήρηση του συγκεκριμένου τύπου φυσικού οικοτόπου.

B. Κριτήρια αξιολόγησης της περιοχής για ένα δεδομένο είδος του παραρτήματος ΙΙ

- α) Μέγεθος και πυκνότητα του πληθυσμού του είδους που είναι παρών στην περιοχή σε σχέση με τους πληθυσμούς που είναι παρόντες στο εθνικό έδαφος.
- β) Βαθμός διατήρησης των στοιχείων του οικοτόπου που είναι σημαντικά για το συγκεκριμένο είδος και δυνατότητα αποκατάστασης.
- γ) Βαθμός απομόνωσης του πληθυσμού που είναι παρών στην περιοχή σε σχέση με τον ευρύτερο χώρο φυσικής κατανομής του είδους.
- δ) Συνολική αξιολόγηση της αξίας της περιοχής για τη διατήρηση του συγκεκριμένου είδους.

Γ. Με βάση τα κριτήρια αυτά, τα κράτη μέλη ταξινομούν τις περιοχές που προτείνουν στον εθνικό τους κατάλογο ως περιοχές που είναι δυνατό να αναγνωριστούν ως κοινοτικής σημασίας ανάλογα με τη σχετική τους αξία για τη διατήρηση κάθε τύπου φυσικού οικοτόπου ή κάθε είδους που περιλαμβάνεται αντίστοιχα στα παράρτημα Ι ή στο παράρτημα ΙΙ το οποίο τις αφορά.

Δ. Στον κατάλογο αυτό φαίνονται οι περιοχές στις οποίες παρέχεται προστασία στους τύπους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας και στα είδη προτεραιότητας που έχουν επιλεγεί από τα κράτη μέλη με βάση τα κριτήρια τα οποία αναφέρονται στα σημεία Α και Β παραπάνω.

ΣΤΑΔΙΟ 2: Αξιολόγηση της κοινοτικής σημασίας των περιοχών που περιλαμβάνονται στους εθνικούς καταλόγους

1. Όλες οι περιοχές που έχουν αναγνωρισθεί από τα κράτη μέλη στο στάδιο 1, οι οποίες παρέχουν προστασία σε τύπους φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας ή/και σε είδη προτεραιότητας θεωρούνται ως περιοχές κοινοτικής σημασίας.

▼ B

2. Κατά την αξιολόγηση της κοινοτικής σημασίας των άλλων περιοχών που περιλαμβάνονται στους καταλόγους των κρατών μελών, δηλαδή κατά την αξιολόγηση της συμβολής τους στη διατήρηση ή στην αποκατάσταση, υπό ευνοϊκές συνθήκες διατήρησης, ενός φυσικού οικοτόπου του παραρτήματος I ενός είδους του παραρτήματος II ή/και της συμβολής τους στη συνοχή του Natura 2 000 θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) η σχετική αξία της περιοχής σε εθνικό επίπεδο·
  - β) η γεωγραφική θέση της περιοχής σε σχέση προς τις μεταναστευτικές οδούς ειδών του παραρτήματος II καθώς και προς το ενδεχόμενο να αποτελεί μέρος ενός οικοσυστήματος χαρακτηριζόμενου από συνοχή το οποία να βρίσκεται εκατέρωθεν εσωτερικών συνόρων της Κοινότητας·
  - γ) η συνολική έκταση της περιοχής·
  - δ) ο αριθμός τύπων φυσικών οικοτόπων του παραρτήματος I και ειδών του παραρτήματος II που είναι παρόντα στην περιοχή·
  - ε) η συνολική οικολογική αξία της περιοχής για την ή τις συγκεκριμένες ευρύτερες βιογεωγραφικές περιοχές ή/και για το σύνολο του εδάφους που αναφέρεται στο άρθρο 2, τόσο από την άποψη της χαρακτηριστικής ή της μοναδικής φύσης των στοιχείων από τα οποία συντίθεται η περιοχή, όσο και από την άποψη του συνδυασμού τους.

▼ **M4**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ
ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ**

Τα είδη που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα αναφέρονται:

— με το όνομα του είδους ή του υποείδους, ή

— με όλα τα είδη που ανήκουν σε μια ανώτερη συστηματική ομάδα ή σε προκαθορισμένο τμήμα της εν λόγω ομάδας.

Η σύντμηση «spp.» που ακολουθεί το όνομα μιας οικογένειας ή ενός γένους χαρακτηρίζει όλα τα είδη που ανήκουν στην εν λόγω οικογένεια ή γένος.

α) **ΖΩΑ****ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ**

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	Microtidae
INSECTIVORA	<i>Dinaromys bogdanovi</i>
Erinaceidae	<i>Microtus cabrerai</i>
<i>Erinaceus algirus</i>	<i>Microtus oeconomus arenicola</i>
Soricidae	<i>Microtus oeconomus mehelyi</i>
<i>Crocidura canariensis</i>	<i>Microtus tatricus</i>
<i>Crocidura sicula</i>	Zapodidae
Talpidae	<i>Sicista betulina</i>
<i>Galemys pyrenaicus</i>	<i>Sicista subtilis</i>
MICROCHIROPTERA	Hystriidae
Όλα τα είδη	<i>Hystrix cristata</i>
MEGACHIROPTERA	ΣΑΡΚΟΦΑΓΑ
Pteropodidae	Canidae
<i>Rousettus aegyptiacus</i>	<i>Alopex lagopus</i>
ΤΡΩΚΤΙΚΑ	<i>Canis lupus</i> (εκτός των ελληνικών πληθυσμών βορείως του 39ου παραλλήλου· των εσθονικών πληθυσμών, των ισπανικών πληθυσμών βορείως του Duero· των βουλγαρικών, των λετονικών, των λιθουανικών, των πολωνικών, των σλοβακικών πληθυσμών και των φινλανδικών πληθυσμών μέσα στην περιοχή διαχείρισης ταράνδων σύμφωνα με το άρθρο 2 του σχετικού φινλανδικού νόμου αριθ. 848/90 της 14ης Σεπτεμβρίου 1990)
Gliridae	Ursidae
Όλα τα είδη εκτός από <i>Glis glis</i> και <i>Eliomys quercinus</i>	<i>Ursus arctos</i>
Sciuridae	Mustelidae
<i>Marmota marmota latirostris</i>	<i>Lutra lutra</i>
<i>Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)</i>	<i>Mustela eversmannii</i>
<i>Spermophilus citellus (Citellus citellus)</i>	<i>Mustela lutreola</i>
<i>Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)</i>	<i>Vormela peregusna</i>
<i>Sciurus anomalus</i>	Felidae
Castoridae	<i>Felis silvestris</i>
<i>Castor fiber</i> (εκτός των εσθονικών, λετονικών, λιθουανικών, πολωνικών, φινλανδικών και σουηδικών πληθυσμών)	<i>Lynx lynx</i> (εκτός του εσθονικού πληθυσμού)
Cricetidae	<i>Lynx pardinus</i>
<i>Cricetus cricetus</i> (εκτός των ουγγρικών πληθυσμών)	
<i>Mesocricetus newtoni</i>	

▼ M4

Phocidae	<i>Dalmatolacerta oxycephala</i>
<i>Monachus monachus</i>	<i>Dinarolacerta mosorensis</i>
<i>Phoca hispida saimensis</i>	<i>Gallotia atlantica</i>
ΑΡΤΙΟΔΑΚΤΥΛΑ	<i>Gallotia galloti</i>
Cervidae	<i>Gallotia galloti insulanagae</i>
<i>Cervus elaphus corsicanus</i>	<i>Gallotia simonyi</i>
Bovidae	<i>Gallotia stehlini</i>
<i>Bison bonasus</i>	<i>Lacerta agilis</i>
<i>Capra aegagrus</i> (φυσικοί πληθυσμοί)	<i>Lacerta bedriagae</i>
<i>Capra pyrenaica pyrenaica</i>	<i>Lacerta bonnali (Lacerta monticola)</i>
<i>Ovis gmelini musimon (Ovis ammon musimon)</i> (φυσικοί πληθυσμοί — Κορσική και Σαρδηνία)	<i>Lacerta monticola</i>
<i>Ovis orientalis ophion (Ovis gmelini ophion)</i>	<i>Lacerta danfordi</i>
<i>Rupicapra pyrenaica ornata (Rupicapra rupicapra ornata)</i>	<i>Lacerta dugesi</i>
<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>	<i>Lacerta graeca</i>
<i>Rupicapra rupicapra tatraica</i>	<i>Lacerta horvathi</i>
CETACEA	<i>Lacerta schreiberi</i>
Όλα τα είδη	<i>Lacerta trilineata</i>
EPIIETA	<i>Lacerta viridis</i>
TESTUDINATA	<i>Lacerta vivipara pannonica</i>
Testudinidae	<i>Ophisops elegans</i>
<i>Testudo graeca</i>	<i>Podarcis erhardii</i>
<i>Testudo hermanni</i>	<i>Podarcis filfolensis</i>
<i>Testudo marginata</i>	<i>Podarcis hispanica atrata</i>
Cheloniidae	<i>Podarcis lilfordi</i>
<i>Caretta caretta</i>	<i>Podarcis melisellensis</i>
<i>Chelonia mydas</i>	<i>Podarcis milensis</i>
<i>Lepidochelys kempii</i>	<i>Podarcis muralis</i>
<i>Eretmochelys imbricata</i>	<i>Podarcis peloponnesiaca</i>
Derموochelyidae	<i>Podarcis pityusensis</i>
<i>Dermochelys coriacea</i>	<i>Podarcis sicula</i>
Emydidae	<i>Podarcis taurica</i>
<i>Emys orbicularis</i>	<i>Podarcis tiliguerta</i>
<i>Mauremys caspica</i>	<i>Podarcis wagleriana</i>
<i>Mauremys leprosa</i>	Scincidae
SAURIA	<i>Ablepharus kitaibelii</i>
Lacertidae	<i>Chalcides bedriagai</i>
<i>Algyroides fitzingeri</i>	<i>Chalcides ocellatus</i>
<i>Algyroides marchi</i>	<i>Chalcides sexlineatus</i>
<i>Algyroides moreoticus</i>	<i>Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)</i>
<i>Algyroides nigropunctatus</i>	<i>Chalcides viridianus</i>
	<i>Ophiomorus punctatissimus</i>
	Gekkonidae
	<i>Cyrtopodion kotschyi</i>
	<i>Phyllodactylus europaeus</i>

▼ M4

	<i>Tarentola angustimentalis</i>	<i>Euproctus asper</i>
	<i>Tarentola boettgeri</i>	<i>Euproctus montanus</i>
	<i>Tarentola delalandii</i>	<i>Euproctus platycephalus</i>
	<i>Tarentola gomerensis</i>	<i>Mertensiella luschani (Salamandra luschani)</i>
Agamidae		<i>Salamandra atra</i>
	<i>Stellio stellio</i>	<i>Salamandra aurorae</i>
Chamaeleontidae		<i>Salamandra lanzai</i>
	<i>Chamaeleo chamaeleon</i>	<i>Salamandrina terdigitata</i>
Anguidae		<i>Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)</i>
	<i>Ophisaurus apodus</i>	<i>Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)</i>
OPHIDIA		<i>Triturus italicus</i>
Colubridae		<i>Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)</i>
	<i>Coluber caspius</i>	<i>Triturus marmoratus</i>
	<i>Coluber cypriensis</i>	<i>Triturus montandoni</i>
	<i>Coluber hippocrepis</i>	<i>Triturus vulgaris ampelensis</i>
	<i>Coluber jugularis</i>	Proteidae
	<i>Coluber laurenti</i>	<i>Proteus anguinus</i>
	<i>Coluber najadum</i>	Plethodontidae
	<i>Coluber nummifer</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) ambrosii</i>
	<i>Coluber viridiflavus</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) flavus</i>
	<i>Coronella austriaca</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) genei</i>
	<i>Eirenis modesta</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) imperialis</i>
	<i>Elaphe longissima</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) strinatii [Hydromantes (Speleomantes) italicus]</i>
	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	<i>Hydromantes (Speleomantes) supramontis</i>
	<i>Elaphe situla</i>	ANURA
	<i>Natrix natrix cetti</i>	Discoglossidae
	<i>Natrix natrix corsa</i>	<i>Alytes cisternasii</i>
	<i>Natrix natrix cypriaca</i>	<i>Alytes muletensis</i>
	<i>Natrix tessellata</i>	<i>Alytes obstetricans</i>
	<i>Telescopus falax</i>	<i>Bombina bombina</i>
Viperidae		<i>Bombina variegata</i>
	<i>Vipera ammodytes</i>	<i>Discoglossus galganoi (συμπεριλαμβανομένου του Discoglossus «jeanneae»)</i>
	<i>Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)</i>	<i>Discoglossus montalentii</i>
	<i>Vipera seoanni (εκτός από ισπανικούς πληθυσμούς)</i>	<i>Discoglossus pictus</i>
	<i>Vipera ursinii</i>	<i>Discoglossus sardus</i>
	<i>Vipera xanthina</i>	Ranidae
Boidae		<i>Rana arvalis</i>
	<i>Eryx jaculus</i>	<i>Rana dalmatina</i>
AMΦIBIA		<i>Rana graeca</i>
CAUDATA		<i>Rana iberica</i>
Salamandridae		<i>Rana italica</i>
	<i>Chioglossa lusitanica</i>	<i>Rana latastei</i>

▼ M4

<i>Rana lessonae</i>	SALMONIFORMES
Pelobatidae	Coregonidae
<i>Pelobates cultripes</i>	<i>Coregonus oxyrhynchus</i> (ανάδρομοι πληθυσμοί σε ορισμένους τομείς της Βόρειας Θάλασσας, εκτός των φινλανδικών πληθυσμών)
<i>Pelobates fuscus</i>	
<i>Pelobates syriacus</i>	
Bufonidae	CYPRINIFORMES
<i>Bufo calamita</i>	Cyprinidae
<i>Bufo viridis</i>	<i>Anaocypris hispanica</i>
	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Hylidae	ATHERINIFORMES
<i>Hyla arborea</i>	Cyprinodontidae
<i>Hyla meridionalis</i>	<i>Valencia hispanica</i>
<i>Hyla sarda</i>	
ΨΑΡΙΑ	PERCIFORMES
ACIPENSERIFORMES	Percidae
Acipenseridae	<i>Gymnocephalus baloni</i>
<i>Acipenser naccarii</i>	<i>Romanichthys valsanicola</i>
<i>Acipenser sturio</i>	<i>Zingel asper</i>
	ΑΣΠΙΟΝΑΥΛΑ
ΑΡΘΡΟΠΟΔΑ	<i>Propomacrus cypriacus</i>
CRUSTACEA	<i>Pseudogaurotina excellens</i>
Isopoda	<i>Pseudoseriscius cameroni</i>
<i>Armadillidium ghardalamensis</i>	<i>Pytho kolwensis</i>
INSECTA	<i>Rosalia alpina</i>
Coleoptera	Lepidoptera
<i>Bolbelasmus unicornis</i>	<i>Apatura metis</i>
<i>Buprestis splendens</i>	<i>Arytrura musculus</i>
<i>Carabus hampei</i>	<i>Catopta thrips</i>
<i>Carabus hungaricus</i>	<i>Chondrosoma fiduciarium</i>
<i>Carabus olympiae</i>	<i>Coenonympha hero</i>
<i>Carabus variolosus</i>	<i>Coenonympha oedippus</i>
<i>Carabus zawadzskii</i>	<i>Colias myrmidone</i>
<i>Cerambyx cerdo</i>	<i>Cucullia mixta</i>
<i>Cucujus cinnaberinus</i>	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
<i>Dorcadion fulvum cervae</i>	<i>Erannis ankeraria</i>
<i>Duvalius gebhardti</i>	<i>Erebia calcaria</i>
<i>Duvalius hungaricus</i>	<i>Erebia christi</i>
<i>Dytiscus latissimus</i>	<i>Erebia sudetica</i>
<i>Graphoderus bilineatus</i>	<i>Eriogaster catax</i>
<i>Leptodirus hochenwarti</i>	<i>Fabriciana elisa</i>
<i>Pilemia tigrina</i>	<i>Glyphipterix loricatella</i>
<i>Osmoderma eremita</i>	<i>Gortyna borelii lunata</i>
<i>Phryganophilus ruficollis</i>	<i>Hypodryas maturna</i>
<i>Probatiscus subrugosus</i>	<i>Hyles hippophaes</i>

▼ M4

	<i>Leptidea morsei</i>	<i>Isophya stysi</i>
	<i>Lignyopectera fumidaria</i>	<i>Myrmecophilus baronii</i>
	<i>Lopinga achine</i>	<i>Odontopodisma rubripes</i>
	<i>Lycaena dispar</i>	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
	<i>Lycaena helle</i>	<i>Pholidoptera transsylvanica</i>
	<i>Maculinea arion</i>	<i>Saga pedo</i>
	<i>Maculinea nausithous</i>	<i>Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius</i>
	<i>Maculinea teleius</i>	ARACHNIDA
	<i>Melanargia arge</i>	Araneae
	<i>Nymphalis vaualbum</i>	<i>Macrothele calpeiana</i>
	<i>Papilio alexanor</i>	ΜΑΛΑΚΙΑ
	<i>Papilio hospiton</i>	GASTROPODA
	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Anisus vorticulus</i>
	<i>Parnassius mnemosyne</i>	<i>Caseolus calculus</i>
	<i>Phyllometra culminaria</i>	<i>Caseolus commixta</i>
	<i>Plebicula golgus</i>	<i>Caseolus sphaerula</i>
	<i>Polymixis rufocincta isolata</i>	<i>Chilostoma banaticum</i>
	<i>Polyommatus eroides</i>	<i>Discula leacockiana</i>
	<i>Proserpinus proserpina</i>	<i>Discula tabellata</i>
	<i>Proterebia afra dalmata</i>	<i>Discula testudinalis</i>
	<i>Pseudophilotes bavius</i>	<i>Discula turricula</i>
	<i>Xylomoia strix</i>	<i>Discus defloratus</i>
	<i>Zerynthia polyxena</i>	<i>Discus guerinianus</i>
Mantodea		<i>Elona quimperiana</i>
	<i>Apteromantis aptera</i>	<i>Geomalacus maculosus</i>
Odonata		<i>Geomitra moniziana</i>
	<i>Aeshna viridis</i>	<i>Gibbula nivosa</i>
	<i>Cordulegaster heros</i>	<i>Hygromia kovacsi</i>
	<i>Cordulegaster trinacriae</i>	<i>Idiomela (Helix) subplicata</i>
	<i>Gomphus graslinii</i>	<i>Lampedusa imitatrix</i>
	<i>Leucorrhinia albifrons</i>	<i>Lampedusa melitensis</i>
	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	<i>Leiostyla abbreviata</i>
	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	<i>Leiostyla cassida</i>
	<i>Lindenia tetraphylla</i>	<i>Leiostyla corneocostata</i>
	<i>Macromia splendens</i>	<i>Leiostyla gibba</i>
	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	<i>Leiostyla lamellosa</i>
	<i>Oxygastra curtisii</i>	<i>Paladilhia hungarica</i>
	<i>Stylurus flavipes</i>	<i>Patella ferruginea</i>
	<i>Sympecma braueri</i>	<i>Sadleriana pannonica</i>
Orthoptera		<i>Theodoxus prevostianus</i>
	<i>Baetica ustulata</i>	<i>Theodoxus transversalis</i>
	<i>Brachytrupes megacephalus</i>	BIVALVIA
	<i>Isophya costata</i>	Anisomyaria
	<i>Isophya harzi</i>	<i>Lithophaga lithophaga</i>

▼ **M4**

<i>Pinna nobilis</i>	Dreissenidae
Unionoidea	<i>Congerius kusceri</i>
<i>Margaritifera auricularia</i>	ECHINODERMATA
<i>Unio crassus</i>	Echinoidea
	<i>Centrostephanus longispinus</i>

β) **ΦΥΤΑ**

Το παράρτημα IV β) περιλαμβάνει όλα τα φυτικά είδη του παραρτήματος II (β) (*) συν τα κατωτέρω αναφερόμενα:

PTERIDOPHYTA	GESNERIACEAE
ASPLENIACEAE	<i>Jankaea heldreichii</i> (Boiss.) Boiss.
<i>Asplenium hemionitis</i> L.	<i>Ramonda serbica</i> Pancic
ANGIOSPERMAE	IRIDACEAE
AGAVACEAE	<i>Crocus etruscus</i> Parl.
<i>Dracaena draco</i> (L.) L.	<i>Iris boissieri</i> Henriq.
AMARYLLIDACEAE	<i>Iris marisca</i> Ricci & Colasante
<i>Narcissus longispathus</i> Pugsley	LABIATAE
<i>Narcissus triandrus</i> L.	<i>Rosmarinus tomentosus</i> Huber-Morath & Maire
BERBERIDACEAE	<i>Teucrium charidemi</i> Sandwith
<i>Berberis maderensis</i> Lowe	<i>Thymus capitellatus</i> Hoffmanns. & Link
CAMPANULACEAE	<i>Thymus villosus</i> L. subsp. <i>villosus</i> L.
<i>Campanula morettiana</i> Reichenb.	LILIACEAE
<i>Physoplexis comosa</i> (L.) Schur.	<i>Androcymbium europaeum</i> (Lange) K. Richter
CARYOPHYLLACEAE	<i>Bellevalia hackelli</i> Freyn
<i>Moehringia fontqueri</i> Pau	<i>Colchicum corsicum</i> Baker
COMPOSITAE	<i>Colchicum cousturierii</i> Greuter
<i>Argyranthemum pinnatifidum</i> (L.f.) Lowe subsp. <i>succulentum</i> (Lowe) C. J. Humphries	<i>Fritillaria conica</i> Rix
<i>Helichrysum sibthorpii</i> Rouy	<i>Fritillaria drenovskii</i> Degen & Stoy.
<i>Picris willkommii</i> (Schultz Bip.) Nyman	<i>Fritillaria gussichiae</i> (Degen & Doerfler) Rix
<i>Santolina elegans</i> Boiss. ex DC.	<i>Fritillaria obliqua</i> Ker-Gawl.
<i>Senecio caespitosus</i> Brot.	<i>Fritillaria rhodocanakis</i> Orph. ex Baker
<i>Senecio lagascanus</i> DC. subsp. <i>lusitanicus</i> (P. Cout.) Pinto da Silva	<i>Ornithogalum reverchonii</i> Degen & Herv.- Bass.
<i>Wagenitzia lancifolia</i> (Sieber ex Sprengel) Dostal	<i>Scilla beirana</i> Samp.
CRUCIFERAE	<i>Scilla odorata</i> Link
<i>Murbeckiella sousae</i> Rothm.	ORCHIDACEAE
EUPHORBIACEAE	<i>Ophrys argolica</i> Fleischm.
<i>Euphorbia nevadensis</i> Boiss. & Reuter	<i>Orchis scopulorum</i> Simsmerh.
	<i>Spiranthes aestivalis</i> (Poiret) L. C. M. Richard
	PRIMULACEAE
	<i>Androsace cylindrica</i> DC.

(*) Εκτός τα βρυόφυτα του παραρτήματος II β).

▼ M4

<i>Primula glaucescens</i> Moretti	SCROPHULARIACEAE
<i>Primula spectabilis</i> Tratt.	<i>Antirrhinum lopesianum</i> Rothm.
RANUNCULACEAE	<i>Lindernia procumbens</i> (Krocker) Philcox
<i>Aquilegia alpina</i> L.	SOLANACEAE
SAPOTACEAE	<i>Mandragora officinarum</i> L.
<i>Sideroxylon marmulano</i> Banks ex Lowe	THYMELAEACEAE
SAXIFRAGACEAE	<i>Thymelaea broterana</i> P. Cout.
<i>Saxifraga cintrana</i> Kuzinsky ex Willk.	UMBELLIFERAE
<i>Saxifraga portosanctana</i> Boiss.	<i>Bunium brevifolium</i> Lowe
<i>Saxifraga presolanensis</i> Engl.	VIOLACEAE
<i>Saxifraga valdensis</i> DC.	<i>Viola athis</i> W. Becker
<i>Saxifraga vayredana</i> Luizet	<i>Viola cazorlensis</i> Gandoger

▼ **M3**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ, ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Τα είδη που περιλαμβάνονται στο παρόν Παράρτημα αναφέρονται:

- με το όνομα του είδους ή του υποείδους, ή
- με όλα τα είδη που ανήκουν σε μια ανώτερη συστηματική ομάδα ή σε προκαθορισμένο τμήμα της εν λόγω ομάδας.

Η σύντμηση «spp.» που ακολουθεί το όνομα μιας οικογένειας ή ενός γένους χαρακτηρίζει όλα τα είδη που ανήκουν στην εν λόγω οικογένεια ή είδος.

α) **ZOA***ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΑ***ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ**

RODENTIA

Castoridae

Castor fiber (φινλανδικοί, σουηδικοί, λετονικοί, λιθουανικοί, εσθονικοί και πολωνικοί πληθυσμοί)

Cricetidae

Cricetus cricetus (ουγγρικοί πληθυσμοί)

CARNIVORA

Canidae

Canis aureus

Canis lupus (ισπανικοί πληθυσμοί βορείως του Duero, ελληνικοί πληθυσμοί βορείως του 39ου παραλλήλου, φινλανδικοί πληθυσμοί μέσα στην περιοχή διαχείρισης ταράνδων σύμφωνα με το άρθρο 2 του σχετικού φινλανδικού νόμου αριθ. 848/90 της 14ης Σεπτεμβρίου 1990, βουλγαρικοί, λετονικοί, λιθουανικοί, εσθονικοί, πολωνικοί και σλοβακικοί πληθυσμοί)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (εσθονικοί πληθυσμοί)

Phocidae

Όλα τα είδη που δεν αναφέρονται στο Παράρτημα IV

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA

Leporidae

Lepus timidus

▼ M3

ARTIODACTYLA

Bovidae

*Capra ibex**Capra pyrenaica* (εκτός από την *Capra pyrenaica pyrenaica*)*Rupicapra rupicapra* (εκτός των *Rupicapra rupicapra balcanica*, *Rupicapra rupicapra ornata* και *Rupicapra rupicapra tatrica*)**ΑΜΦΙΒΙΑ**

ANURA

Ranidae

*Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***ΙΧΘΕΙΣ**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

*Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai*

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

Όλα τα είδη που δεν αναφέρονται στο Παράρτημα IV

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SALMONIFORMES

Salmonidae

Thymallus thymallus(εκτός του *Coregonus oxyrhynchus* — ανάδρομοι πληθυσμοί σε ορισμένους τομείς της Βόρειας θάλασσας)*Hucho hucho**Salmo salar* (μόνον στα γλυκά ύδατα)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Aspius aspius**Barbus* spp.*Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus*

▼ **M3****SILURIFORMES**

Siluridae

*Silurus aristotelis***PERCIFORMES**

Percidae

*Gymnocephalus schraetzer**Zingel zingel*

ΑΣΠΙΟΝΑΥΑΑ

COELENTERATA**CNIDARIA***Corallium rubrum***MOLLUSCA****GASTROPODA — STYLOMMATOPHORA***Helix pomatia***BIVALVIA — UNIONOIDA**

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

*Microcondylaea compressa**Unio elongatulus***ANNELIDA****HIRUDINOIDEA — ARHYNCHOBDELLAE**

Hirudinidae

*Hirudo medicinalis***ARTHROPODA****CRUSTACEA — DECAPODA**

Astacidae

*Astacus astacus**Austropotamobius pallipes**Austropotamobius torrentium*

Scyllaridae

*Scyllarides latus***INSECTA — LEPIDOPTERA**

Saturniidae

*Graellsia isabellae*β) **ΦΥΤΑ****ALGAE****RHODOPHYTA**

▼ **M3**

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.

Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin

LICHENES

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.

BRYOPHYTA

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (except *Sphagnum pylaisii* Brid.)

PTERIDOPHYTA

Lycopodium spp.

ANGIOSPERMAE

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Tem

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

Leuzea rhaponticoides Graells

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martinez) Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

▼ **M3**

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΣΥΛΛΗΨΗΣ ΚΑΙ
ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

α) Μη επιλεκτικά μέσα

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

- Τυφλά ή ακρωτηριασμένα ζώα χρησιμοποιούμενα για δόλωμα
- Μαγνητόφωνα
- Ηλεκτρικά ή ηλεκτρονικά συστήματα που μπορούν να θανατώνουν ή να προκαλούν σύγχυση
- Τεχνητές φωτεινές πηγές
- Καθρέπτες και άλλα μέσα που θαμπώνουν
- Μέσα φωτισμού στόχων
- Συστήματα στοχάστρων για νυκτερινή σκόπευση που περιλαμβάνουν μεγεθυντή εικόνων ή μετατροπέα ηλεκτρονικών εικόνων
- Εκρηκτικά
- Δίκτυα μη επιλεκτικά ως προς την αρχή που διέπει τη χρήση τους ή ως προς τις συνθήκες χρήσης τους
- Παγίδες μη επιλεκτικές ως προς την αρχή που διέπει τη χρήση τους ή ως προς τις συνθήκες χρήσης τους
- Βαλλίστρα
- Δηλητήρια ή δολώματα με δηλητήριο ή με αναισθητικό
- Διοχέτευση αερίων ή καπνών
- Ημιαυτόματα ή αυτόματα όπλα των οποίων ο γεμιστήρας μπορεί να χωρέσει περισσότερα από δύο φυσίγγια

ΙΧΘΥΣ

- Δηλητήριο
- Εκρηκτικά

β) Μεταφορικά μέσα

- Αεροσκάφη
- Εν κινήσει οχήματα με κινητήρα